

Domurski VESTNIK

MURSKA SOBOTA, 24. AVG. 1961
Leto XIII. — Štev. 33 Cena 15 din

BLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA POMURJE

Prvo polletje v radgonski, lendavski in soboški občini

NAGRAJEVANJE VAŽNA POSTAVKA

Podatki o izpolnitvi družbenega plana za prvo polletje 1961 kažejo, da so pomurske gospodarske organizacije znatno povečale proizvodnjo v primerjavi z istim obdobjem lani. Predvsem se je v novih pogojih gospodarskega sistema povečala storilnost dela, s tem v zvezi pa se je letos v veliki meri izboljšal tudi način nagrajevanja.

V Zdravilišču Slatina Radenci so finančni plan v prvem polletju izpolnili z 51 odstotki, na kar predvsem vpliva moderna proizvodnja mineralne vode v novem slatin-

skem obratu v Boračevu. V tem obratu je letos proizvodnja mineralne vode v primer-

javi s prvim polletjem lani večja za 100 odst. V vseh treh slatinskih obratih Zdravilišča se je proizvodnja slatine povečala za 19 odst. V tem zavedu so se letos povečali tudi povprečni osebni prejemki. Novi način nagrajevanja v Zdravilišču, ki je med najbolj-šimi v radgonski občini, je omogočil, da delavci zaslužijo povprečno na mesec po 22.400 dinarjev, medtem ko je bila lani povprečna neto plača le 17.000 dinarjev. V Zdravilišču so uspešno izpolnili tudi plan investicij. Plan investicij za

(Nadaljevanje na 2. strani)

Vodovodni stolp s kavarno na strehi?

Vrtalne naprave v Fazaneriji

V soboški Fazaneriji že teče gradnja vodnjakov za potrebe vodovoda za mesto M. Sobota. Dela je prevzelo zagrebško podjetje »Elektrosond«, ki uporablja najnovejšo metodo kopanja vodnjakov s pomočjo posebne naprave. Izkopali bodo tri vodnjake, globoke 15 metrov. Pri kopanju do globine 10 metrov so naleteli na obilo vode. V izkopane vodnjake bodo vložili posebne cevi s premerom 60 cm, okoli njih pa oblogo manjših granulacij gramoza iz Separacije Puconci, ki bo služila za filtriranje vode. V samih ceveh pa bo še posebna bakrena mreža za filtriranje. Po končanem kopanju, ko bodo že vložene cevi, bodo s posebnim strojem izvlekli pomožne cevi, ki so služile pri kopanju vodnjakov in imajo premer 1 meter.

Tako delo je drago, saj stane kopanje enega metra 55 tisoč dinarjev. Drugo vprašanje pa je, kje postaviti vodni stolp, ki bo služil za rezervoar vode. Trenutno sta dva predloga in sicer za lokacijo na Bakovski cesti ali pa nekje v mestu, kjer bi ta 45 metrov visok stolp, ki bo lahko tudi štirioglat, lahko uporabili še za druge namene. Razmišljajo namreč, kako bi bilo mogoče na strehi stolpa urediti kavarno, njegova ena stena pa bi lahko služila za steno stolpne hiše.

Delo pri kopanju vodnjakov zelo hitro napredujejo. Torej se obeta prebivalcem našega okrajnega mesta kmalu zdrava pitna voda. -ml

Novi objekt soboškega Agroservisa

Z zasedanja Občinskega ljudskega odbora Beltinci

ZAGOTOVITI VEČJE DONOSE PŠENICE

V ponedeljek je Občinski ljudski odbor Beltinci na zasedanju, ki je bilo v Črensovcih, razpravljal o poročilu sveta za socialno varstvo in to na predlog nekaterih odbornikov na prejšnji seji, ter o odloku o agrotehničnih ukrepih.

Poročilo sveta za socialno varstvo je podrobno navajalo vse, ki dobivajo v občini socialno pomoč, ki skupno znaša okrog 7,5 milijona dinarjev in je razdeljena na številne upravičence, večinoma v manjših zneskih, največ po 2000 dinarjev mesečno. V preteklem šolskem letu je iz teh sredstev dobivalo 58 dijakov študijske podpore in to v povprečnem znesku nekaj čez 1500 dinarjev. Odborniki so v razpravi zlasti poudarjali, da bi se morala dosledneje in to tudi preko skrbniškega organa

uveljavljati dolžnost otrok, da pomagajo ostarelim in bolnim staršem, kar se dogaja pri marsikaterem, ki prejema pomoč.

Na skupni seji obeh zborov je bila še obrazložitev odloka o agrotehničnih ukrepih za sejanje pšenice, ki sta ga oba zbora sprejela na ločenih sejah. Pred sprejetjem odloka so odborniki ugotavljali razne pomanjkljivosti ter težave, ki bodo vplivale na izvajanje odloka. Veliko pozornost v razpravah so zlasti posvečali urejanju komplek-

sov za posamezne kulture in tudi organiziranju strojne obdelave, ki bi morala biti organizacijsko dobro opravljena predvsem s tem, da bi se preprečile nekoristne vožnje strojev med oddaljenimi majhni-

mi parcelami, ampak bi se naj zajemala širša področja. Z odlokom so tudi razširjene sorte pšenice. V razpravi so tudi ugotavljali, da bo letos znatno lažje kontrolirati izvajanje odloka. -nc

Vendar kljub temu pričakujejo lep pridelek, ki bo po predvidevanjih najmanj takšen kot lanski. Se pravi, da bodo pridelali blizu 80 vagonov vina, kakor je bilo predvideno v letnem proizvodnem planu. In kvaliteta? Na gospodarstvu pravijo, da bi ob ugodnem vremenu v prihodnjih tednih utegnili biti bolj-ša od lanske.

Letos pričakujejo tudi na Kmetijskem gozdnem gospodarstvu v Lendavi precej dobro vinsko letino. Računajo celo, da bo pridelek za kakih dvajset odstotkov večji od lanskega, dobro pa obeta tudi kvaliteta.

Vodja proizvodnje na Vinogradniškem gospodarstvu v Ljutomeru ing. Nemančič nam je povedal, da bo letošnji pridelek grozdja za petnajst do

dvajset odstotkov večji od lanskega, o kvaliteti pa bo v glavnem odločalo vreme v prihodnjih tednih. Naj dodamo še to, da je tudi na ljutomerskem gospodarstvu nekatere nasade močno napadel oidij, vendar so ga močno omejili.

Na družbenih gospodarstvih si torej precej obetajo od letošnjega grozdja, čeprav se je ponekod spomladi precej osušilo. Na gospodarstvih pa bodo vzporedno s trgatvijo poskrbeli tudi za prodajo vina, saj imajo ponekod težave z obratnimi sredstvi. Računajo, da bo šla večina letošnjega pridelka vina za izvoz, čeprav še nimajo sklenjenih pogodb.

Zadnje čase pa je povsod slišati precej razprav o cenah letošnjemu vinu. Glede tega smo se zanimali tudi na gospodarstvih, vendar nam še niso mogli točneje odgovoriti. Menijo pa, da cene vinu ne bodo višje kot lani, ampak se bodo z ozirom na precejšen pridelek mogoče celo znižale. -ko

Razprave

o agrotehničnih ukrepih

Na nedavnem posvetovanju predsednikov in sekretarjev krajevnih odborov Socialistične zveze ter predstavnikov kmetijske zadruge in vinogradniških gospodarstev v Gornji Radgoni so razpravljali o izvajanju odloka in predpisov o agrotehničnem minimumu za žitarice. Ugotovili so, da so z novimi ukrepi najboljše seznanjeni kmetovalci na področju poslovnih enot KZ Radenci, kjer so imeli v ta namen s kmetijskimi proizvajalci že tudi posebno posvetovanje. Novi odlok o agrotehničnem minimumu so ugodno ocenili tudi kmetovalci na področju poslovnih enot KZ v Apečah in pri Vidmu ob Ščavnici, slabše pa v Ivanjcih.

Na posvetovanju v Gornji Radgoni so sklenili, da bodo še v tem tednu sklicali razširjene seje vseh krajevnih odborov Socialistične zveze v radgonski občini in se podrobno pogovorili o vseh problemih v zvezi z novimi agrotehničnimi ukrepi.

VREMENSKA NAPOVED

za čas od 24. avg. do 3. sept.
Okrog 26. avgusta in okrog 3. septembra padavine, v ostalem lepno vreme.
Dr. V. M.

V nedeljo pri novi šoli v Bogojini OTVORITVENE SVEČANOSTI

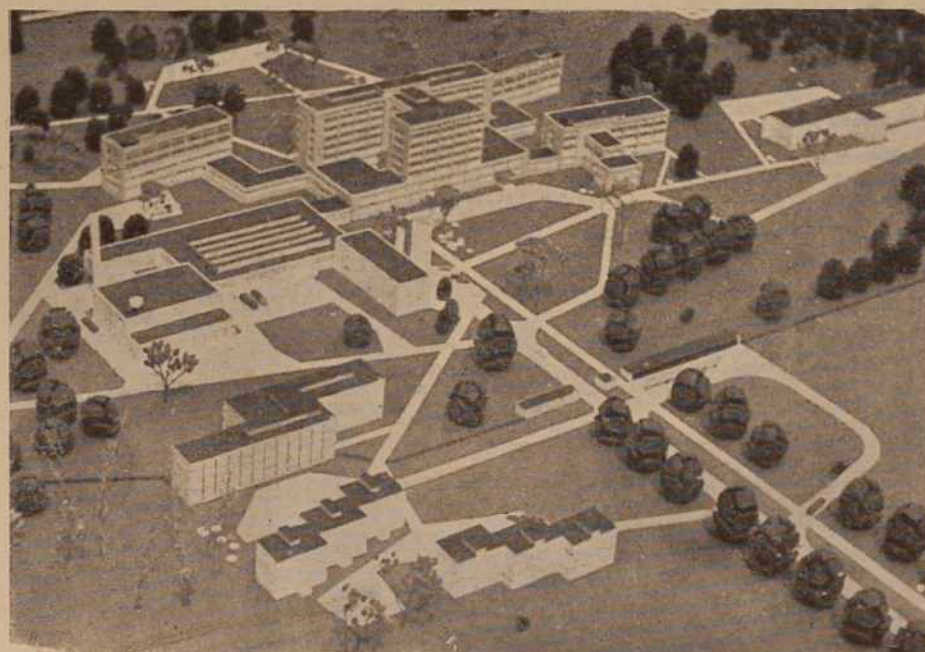
V nedeljo, 27. t. m. bo v Bogojini in celotnem bogojniškem okolišju veliko slavje ob otvoritvi novega šolskega poslopja. Sodobno šolsko poslopje z 11 učilnicami je pomagalo graditi vse prebivalstvo šolskega okoliša.

Vaščani sedmih krajev so prispevali nad 55.000 delovnih ur, 1255 prevozov, stavbni les za ostrišje, denarna sredstva itd. Skupna vrednost vseh teh prispevkov znaša nad 4 milijone dinarjev. Celotna investicijska vsota znaša 40 milijonov dinarjev.

Otvoritev novega šolskega poslopja v Bogojini bo zategadelj pomenila praznični dogodek za delovne ljudi Bogojine in okoliških vasi, ki niso šteli, da ne znoja, ne časa in ne materialnih sredstev, ko je šlo za gradbeno in ureditveno dela pri novem objektu, ki ga je gradbeno zasnoval pokojni

Franc Novak. V okviru otvoritvenih svečanstov bo v počastitev 20-letnice vstaje v Bogojini tudi večja kulturno-prosvetna prireditev na kateri bodo nastopali združeni pevski in pionski zbori iz Bogojine, recitacijski zbor ter folklorna skupina iz Beltincev. Ob tej priložnosti pa bodo v prostorih novozgrajene šole odprli tudi tri zanimive razstave in sicer: razstavo NOB, razstavo o soudeležbi prebivalstva pri izgradnji novega šolskega objekta ter razstavo lončarskih izdelkov.

Pripravljalni odbor je za otvoritveno svečanost izdal tudi ličen spominski bilten z zgodovino izgradnje nove šole.

V tem času teko zadnje priprave za gradnjo nove bolnišnice v Murski Soboti, ki bo ena najsodobnejših v Sloveniji. Zaradi težav s sredstvi jo bodo gradili postopoma, tako da bo do konca dograjena in opremljena v približno štirinajstih letih. Zmogljivost nove bolnišnice — gradili jo bodo v neposredni bližini sedanjega infektološkega oddelka pri Rakičanu — bo predvidoma 578 postelj. Bolnišnica pa bo imela razen razširitve že obstoječih oddelkov še vrsto novih oddelkov in sicer očesni, otroški, nevropsihiatrični ter kožni oddelki. Razen tega pa bosta ginekološki in porodniški oddelki ločena in seveda s povečanim obsegom.

Pred kratkim so v Murski Soboti razstavili maketo nove bolnišnice, ki predstavlja impozantno podobo in prav zato se prebivalstvo zelo zanima za to novogradnjo.

POČASNOST, KI NI OPRAVIČLJIVA

Po predvidevanjih bi že v preteklem mesecu morale naše gospodarske organizacije popolnoma osvojiti nov sistem delitve dohodka. Toda v dobri polovici gospodarskih organizacij bodo še potrebne številne razprave in tudi precej dela, predno bodo sestavljeni novi pravilniki. Tudi na kmetijskih gospodarstvih predvidevajo, da bi pravilnike sprejeli šele proti koncu septembra in to v najboljšem primeru. Zamuda je torej občutna, saj bo takrat že konec kmetijskega leta in bo torej potrebno čakati na rezultate skoraj leto, čeprav bi morali po polletnem poskusnem obdobju v prihodnjem letu biti že znane slabosti in pomanjkljivosti.

Očitno je, da je na kmetijskih gospodarstvih upravljanje pravilnikov potisnjeno nekoliko v ozadje. Kmetijska gospodarstva so se namreč letos zavzela predvsem za temeljitejšo analizo proizvodnje in za formiranje ekonomskih enot, pri čemer so bili doseženi lepi uspehi glede nadaljnje decentralizacije upravljanja. Ekonomske enote na kmetijskih gospodarstvih imajo skoraj povsod izredno velike pristojnosti. Formirane so pravzaprav v obliki samostojnih obratov. Razpolagajo s svojimi osnovnimi sredstvi, ustvarjajo sklade, odločajo glede delovnih razmerij, delitvi osebnega dohodka itd.

To so brez dvoma veliki premiki, ki vsaj ponekod prekašajo spremembe v industrijskih podjetjih, toda ponekod pa tudi zaostajajo. Toda kljub temu so ostala neresena marsikatera pereča vprašanja. Predvsem glede delitve čistega in osebnega dohodka. Na kmetijskih gospodarstvih imajo sicer uveden način obračunavanja osebnega dohodka po učinku, ki pa je vsaj v sedanjih razmerah že zastarel. Delavci so namreč nagrajevani po prirastku pri živini, na osnovi proizvedene količine mleka itd., toda to so še vedno standardne postavke, ki niso odvisne od višine dohodka celotne ekonomske enote ali gospodarske organizacije. Doseči je potrebno torej več in sicer to, da bo dohodek slehernega delavca neposredno povezan z gospodarskim uspehom ali vnovčeno proizvodnjo.

Prav v tem pa je bistvo novega sistema delitve, ki ga pa na kmetijskih gospodarstvih v tem pripravljalnem postopku niso toliko upoštevali, ampak so se bolj preorientirali na gospodarske analize ter na osnovi sedanjih proizvodnih problemov iskali razne preusmeritve. Te analize so sicer uместne in tudi nujno potrebne, toda ostalo je nereseno ali nepojasnjeno pred delovnimi kolektivi, kako se dohodek ustvarja in tudi deli. Ponekod pravzaprav še tudi niso pripravljeni, da bi prešli na novi sistem delitve dohodka, saj je n. pr. slišati še opravičila na račun neažurnega knjigovodstva itd., kar pomeni, da so precejšnje težave, ki jih pa seveda ni mogoče z ničemer opravičiti, kajti normalno se nam zdi, da je nemogoče dobro gospodariti, če v podjetju evidenc ni v redu. Kakšen je odnos do pravilnikov, ki bi ta vprašanja delitve urejali, nam tudi nazorno kažejo razne razprave, kjer predstavniki kmetijskih gospodarstev postavljajo na prvo mesto razne gospodarske težave, kot je problem kreditov, nadaljnje investicije, cena mleka itd.

Po številnih seminarjih, organiziranih posvetovalnih in razpravah, kjer so bila vprašanja novega sistema delitve dohodka gotovo zelo dobro obdelana in tudi proučeni njihovi razmeri, je ostalo zastoj, da se tudi na kmetijskih gospodarstvih prične sestavljanje teh pravilnikov pospeši.

POPRAVEK

V 32. št. PV je bil med drugim objavljen tudi članek o gasilskem slivaju v Markičevici, na katerem naj bi bila predpriprava za gasilski festival v M. Soboti. Naša zveza ne prireja nobenega festivala, pač pa samo tekmovanje ženskih članic.

Občinska gasilska zveza
Murska Sobota

Na sprehodu med bujnimi hmeljišči bomo prav gotovo videli znan obraz pomurske hmeljarke. Ne ene, več sto jih lahko najdemo. Se pred leti so zahajale na hmeljišča le starejša dekleta, letos pa lahko med temi najdemo tudi malo Marijo, Jožico in Majdo ter še mnoge druge, ki si bodo tu zaslužile denar za šteti in sedmi razred osemletke. Mlade so še, a hočejo biti kar najbolj samostojne. Zakaj bi morale za vsak zvezek ali knjigo s prosečnim obrazom pred očeta? In mogoče bo poleg učil ostal še kakšen stotak za novo krilo, nogavice... Mnogo misli in želja se preliva v mladih glavah, medtem ko spretne prsti segajo po hmeljevih kosmičih, ki so letos nekoliko manjši ko lani. Precejkrat je

Spretni prsti na savinjskih hmeljiščih

Slikovita Savinjska dolina je sredi meseca več kot podvojila število prebivalcev. Med bohotežimi hmeljevskimi se že kakih deset dni zlija pravcati mozaik narečij. Pa ne samo slovenskih, tudi hrvatskih, zlasti še iz Zagorja.

treba utrgati, preden je mernik poln. In vsaki mernik pomeni zasluženih 55 dinarjev, ali 45, če imajo hrano. Zaslužek ni tako lahek, saj je treba ves dan pridno delati, če hočejo napolniti 15 mernikov.

Mogoče bo ob koncu obiralne sezone še majhno presenečenje: hmeljarsko združenje je namreč priporočalo proizvajalcem naj povečajo plačo za pet dinarjev za mernik. Sonce je že zdavnaj utonilo

za vrhovi in nad savinjska hmeljišča se je prikradel mrak, spretni prsti pa so še vedno brskali med šumečim listjem, ki te dni polni dolino s svojim ostrim, simboličnim vonjem. Se en mernik, so si menda dejali. Da, še en mernik in še 55 dinarjev...

Gugajoči vozovi z velikimi koši, polnimi savinjskega zlata, so se izgubili za hišami, obiranci pa so eden za drugim odhajali kot z bojišča. Delovnik je bil pri kraju. Namesto šustrenja listja in klepetanja, je zazvenela pesem, pesem, ki je ne ovira nobena utrujenost. Sele pozno zvečer je bila Savinjska dolina spet spokojna, nočno tišino so trgali le avtomobili in številne sušilnice, katerih peči morajo goreti cele noči, kajti pridelek hmelja

se bo kljub temu, da je za skoraj 20 odstotkov manjši kot lani, gibal okrog 20.000 ton. Takšno je te dni življenje v Polzeli, Braslovčah, Zalcu, Gomiljskem in drugod. Se neka dni in iz vasi se bo spet poslovilo preko dvajsetstisoč obirancev, za njimi pa bodo ostala osamelja, obraba hmeljišča. J. Stolnik

Obiralki hmelja

Na kapelskem VG za vinogradniške delavce

KOPALNICA IN PRALNICA

Kolektiv Vinogradniškega gospodarstva Kapela se je že nekaj časa zavzemal za gradnjo kopalnice in pralnice za vinogradniške delavce na vseh svojih treh deloviščih. Do uresničitve teh želja je prišlo pred dnevi, ko so začeli z gradnjo na Turjanskem vrhu (Svobodnem vrhu), takoj za tem pa tudi na Murščaku. Na Kapeli, kjer je že kopalnica, bodo prostore adaptirali in nekoliko razširili.

Kopalnici in pralnici na Murščaku in na Turjanskem vrhu bosta zgrajeni po enakih načrtih. Gradnjo finansi-

bo upravljala s pralnimi stroji.

Z novimi pralnici in kopalnicami bodo vinogradniški

Na sliki: Gradnja kopalnice in pralnice na Murščaku

ra Vinogradniško gospodarstvo Kapela. V obeh zgradbah bo po pet tušev, banja za kopanje, dve drvarnici, kotlarina, oddelek za pranje in sušenje perila ter sanitarni prostori. Pralne stroje s centrifugo kapacitete 5 kg suhega perila imajo že nabavljene. V obeh stavbah bodo zgradili tudi stanovanje za osebo, ki

delavci veliko pridobili, saj bodo s tem njihove družine v precejšnji meri razbremenjene vsakdanjih skrbi. Omembe vredno pa je to, da bo pranje in kopanje za delavce zastoj. Za ostale vaščane pa bodo za usluge pri pranju perila in kopanja določili le minimalne prispevke. Na Murščaku bo kopalnico lahko uporabljala tudi osnovna šola za šolarje.

NEVAGRAJENA PRIZADEVNOST

Letošnja mlačev je poleg lepih donosov tudi pokazala, kako počasi in tudi včasih brez večjega občutka odgovornosti se otrešamo preživelih navad, ki jih tudi nikakor več ne moremo vskladiti z našim načinom nagrajevanja po delu. Najbolj opazna med temi navadami je merica, ki jo pobirajo mlatalničarji. Pustimo ob strani »neoljalna« tekmovalna privatnih mlatalničarjev z zadržnimi stroji, ker je to precej znano. To namreč ni tako zaskrbljujoče, ker ima vsaka konkurenca tudi svoj gospodarski račun in v tem tudi svojo mejo, ki je ni mogoče pozostno preskakovati. Zasebni mlatalničarji so namreč poredko tako »gospodarsko močni«, da lahko opravljajo mlatalitev tudi s 5 ke žita od stota, čeprav je običajna merica 8 ke.

Ta »konkurenca« pa ima tudi nekatere druge posledice, ki se zlasti nanašajo na svojo okorelostjo. Se naprej namreč

skuša obdržati merico kot obliko plačevanja za mlatalniške storitve. Tako so n. pr. ponekod zadržni mlatalničarji hoteli preiti na nov način obračunavanja, to je na plačevanje delovne ure, toda to jim ni uspelo, ker je pač merica že tako stara in v navadi, da jo je težko uničiti. Vendar pa kot vse kaže, ji bo moralo poslednjič le zazvoniti. Ugotavljamo namreč, da je ta oblika obračunavanja izredno škodljiva za tiste kmetovalce, ki si prizadevajo, da bi dosegli čim večje donose. Toda z ozirom na to, ker pri njih v eni uri nateče več zrnja, kot pri tistih, ki jim je še ljubši stari način kmetovanja, očitno plačujejo za svoja prizadevanja nepredpisane davke, ki pa ni tako majhen, kot bi se človeku zazdelo. Zato bo nujno, da se bo tudi mlačev plačevala po opravljenih delovnih urah in da bodo tako naprednejši kmetovalci tudi pri tem nagrajevani. -ne

Minulo nedeljo so slovenski poštarji priredili v Črnomlju v Beli Trjani osrednjo proslavo 20. obletnice revolucije. Med več tisočimi udeleženci iz slovenskih PTT podjetij iz Bele krajine so se udeležili proslave tudi u. u. belci PTT podjetja iz Murske Sobotе, ro vrsti kulturnih prireditev je bilo v nedeljo dopoldne osrednje zborovanje pred novo pošto v Črnomlju.

Tu ne bo problem za vodo, saj imajo na Murščaku že nekaj let vodovod. Na Turjanskem vrhu sicer vodovoda ni, vendar bodo zgradili v bližini kopalnice cisterno in namestili čistilnik ter vodovodno črpaliko.

Obe kopalnici in pralnici gradijo na takih temeljih, na katerih bodo lahko kasneje v okviru finančnih možnosti zgradili še po dve družinski stanovanji. Predvidevajo, da bodo z vsemi deli končali še letos jeseni. -rj-

Nagrajevanje važna postavka

(Nadaljevanje s 1. strani)
za letoš v višini 135 milijonov dinarjev so v prvem polletju realizirali 58-odstotno. Letošnje investicije so v glavnem namenili za dokončno ureditev slatinskega obrata v Borčevu, za gradnjo olimpijskega plavalnega bazena, za stanovanjsko izgradnjo itd. Pripravljajo tudi načrte za gradnjo sanatorija, novega hotela in gostilne »Pri pošti«.

Najboljše je letošnji polletni družbeni plan izpolnilo v radgonski občini podjetje Avtoremont v Gornji Radgoni in sicer 55 odst. Za Avtoremontom ne zaostaja tudi radgonska opekarna, ki je izpolnila polletni finančni plan 53-odst., in Elrad, ki je izpolnil plan 50-odst. Trgovska podjetja so plan izpolnila s 46 odst., Gradbeno podjetje pa s 40 odst. Lep uspeh so letos dosegli tudi v Komunalnem podjetju, saj so letošnji polletni plan dosegli 52-odst. Najslabše pa kaže v Mizarstvu-žaga Črnci-Apače, kjer so plan dosegli komaj s 25 odst. Na tako nizko realizacijo plana v tem podjetju je vplivala predvsem nizka storilnost dela in slaba kvaliteta izdelkov.

V lendavski občini predvideva družbeni plan za letoš porast celotnega dohodka v družbenem sektorju za 26,8 odst. Analiza za prvo polletje pa kaže dvig le za 12,5 odst. Vzrok za izpad celotnega dohodka je predvsem v industriji, medtem ko so ostale panoge gospodarstva plan dosegle ali na celo presegle. V prvem polletju so plan celot-

nega dohodka dosegli z 41,5 odst. S tem ni rečeno, da plana do konca leta ne bi dosegli, saj imajo vsako leto nekatere dejavnosti prav v drugem polletju znatno večjo proizvodnjo, kakor v prvem polletju. Večjo proizvodnjo v drugem polletju v lendavski občini pričakujejo tudi zaradi novih proizvodnih kapacitet, ki so jih vključili v obratovanje šele ob koncu prvega polletja. V prvem polletju letos so skoraj v vseh podjetjih manj narasli tudi materialni stroški kot pa je porasla proizvodnja, kar bo ugodno vplivalo na sklade. Število zaposlenih se je povečalo za 6,3 odst., torej manj kot vrednost proizvodnje. V drugem polletju ni pričakovati zvišanja števila zaposlenih.

Nova šola v Bogojini

Humoreska

Jaka čaka...

Vsa sreča, da gre sezona kislih kumaric h kraju. Morda se najbolj veseli tega novinar Jaka. Toliko smole pri iskanju podatkov, kot v letošnjih počitnicah, ni imel še nikoli. Vrtel je telefon, se kregal s telefonistkami in administratorkami, osebnostno hodil od vrat do vrat pristojnih referatov in se ves potlačen vračal za svojo pisalno mizo.

»Tovariš je na dopustu...«
»Tovariš je na študijskem dopustu...«
»Tovariša ni...«
»Tovariša ne bo...«

To so bili odgovori, ki jih je običajno dobival.

Zadnjič pa se je napolil Jaka v neko podjetje, ki je bilo še pred nedavnim strogo centralizirano s sedežem uprave »nekje« v glavnem mestu. Jaka je še sam pisal članek o decentralizaciji in ga očrnil s vsemi prilastki, ki pritečejo vsakemu novemu in smelemu koraku, k boljšemu in enostavnejšemu poslovanju ter gospodarjenju. Imel je srečo. Dobil je šefa in ga poprosil za podatke, ki jih je potreboval. Slo je za nedolžne podatke o številu strank, o prometu in, razumljivo, o perspektivah, težavah in podobnem.

»Nič ne biva opravila, tovariš!« ga je brž poučil šef. »Po decentralizaciji pripada naše podjetje novemu podjetju, ki ima

svoj sedež »nekje« v drugem okraju. Rad bi vam ustregel, a ne smem. Po naših predpisih sme dajati podatke samo direktor novega, decentraliziranega podjetja ali pa me mora vsaj pooblastiti. Drugače ne gre. Saj razumete...«

Jaka je razumel in predlagal, da bi bilo dobro poklicati direktorja novega, decentraliziranega podjetja in ga prositi za pooblastilo. Pa spet ni bilo sreče. Direktor novega, decentraliziranega podjetja je bil na dopustu, njegov namestnik ni mogel dati pooblastila in tako dalje. Jaka se je spet vrnil praznih rok in s prazno beležnico za svojo pisalno mizo. Dobil je nasvet, naj pošlje šefu novega, decentraliziranega podjetja »nekje« v drugem okraju pismena vprašanja, na katera želi odgovore in lepo potrdljivo počaka na odgovor. Medtem se bo pristojni šef vrnil, in če se ne bo spomnil kakšnih novih predpisov, ki bi onemogočali ali zapletli njegovo pristojnost, bo Jaka dobil odgovore na svoja vprašanja.

Toda Jaka je ob vsem tem dobil novo idejo. Stvar je osvetlil s razvojnega stališča in sklenil, da bo počakal na novo decentralizacijo omenjenega podjetja. Da ne bo neljubih zapletljajev... Za zdaj pa Jaka čaka, z njim pa urednik in bralci. B. Sinko

Pred konferenco šefov nezvezanih držav v Beogradu

PREDSEDNIK TITO - VODJA JUGOSLOVANSKE DELEGACIJE

Kakor poroča Tanjug, bo jugoslovanska delegacija na zasedanju šefov nezvezanih držav, ki se bo pričela 1. septembra v Beogradu, vodil predsednik Tito, njegovi člani pa bodo Edvard Kardelj, podpredsednik Zveznega izvršnega sveta, Koča Popović, državni sekretar za zunanje zadeve, Vladimir Bakarić, predsednik Sabora LR Hrvatske, Veljko Vlahović, sekretar zveznega odbora Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije, Veljko Mičunović, državni podsekretar za zunanje zadeve, Dobrović Vidić, predsednik Komisije za mednarodne stike Zveznega odbora SZDLJ, Bogdan Crnobrnja, glavni tajnik predsednika republike, in Josip Džerđa, pomočnik državnega sekretarja za zunanje zadeve.

Kakor kažejo uradna poročila o vodstvu tujih delegacij, bo beograjsko zasedanje predstavljalo zares visok zbor, ki bo lahko kompetentno obravnaval vsa pereča mednarodna vprašanja sedanega časa in skušal najti izhod iz krize, ki jo povzročajo vse močnejša blokvska trenja. Indonezijsko delegacijo bo vodil predsednik republike SUKARNO, in

dijsko premier NEHRU, kubansko predsednik republike DORTICOS in zunanji minister Roa, maroško kralj HASAN II, gansko predsednik republike NKURUMAH, etiopsko cesar HAILE SELASIE, kambojsko šef države prince SIHANUK, iraško premier KASEM, delegacijo ZAR predsednik NASER, gvinejsko predsednik TURE itd. Dokončnega števila

Predsednik Naser, vodja delegacije ZAR

prijavljencev še ni, posebno ne tistih dežel, ki žele sodelovati le kot opazovalke.

Jugoslovanska prestolnica se na konferenco mrzlično pripravlja. V ponedeljek so v protokolu državnega sekretariata za zunanje zadeve določili vrstni red, po katerem bodo države, ki sodelujejo na konferenci, razporedili za konferenčno mizo. Če bo potrebno, bo tak vrstni red veljal tudi za prihajanje in odhajanje delegacij. Z žrebom so določili naslednji vrstni red: Sudan, Tunis, ZAR, Jemen, Jugoslavija, Afganistan, Alžir, Burma, Kambodža, Ceylon, Kuba, Ciper, Etiopija, Gana, Gvineja, Indija, Indonezija, Irak, Libanon, Mali, Maroko, Nepal, Saudska Arabija in Somalija.

Sedemindvajsetega t. m. bo tudi nov sestanek predstavnikov držav-udeleženk, na katerem bodo proučili organizacijska in proceduralna vprašanja.

ŽIVLJENJE SE NORMALIZIRA

PRIBOD AMERIŠKEGA PODPREDSEDNIKA JOHNSONA IN NOVIH AMERIŠKIH ČET V ZAHODNI BERLIN NAJ BI DVIGNIL MORALO ZAHODNIH BERLINČANOV. »NEW YORK POST«: »HISTERIČEN GLAS ADENAUERJA, STRAUSSA IN BRANDTA!« MEJA BREZ INCIDENTOV. ZAHOD SE PRIPRAVLJA NA POGAJANJA

Nedavno berlinsko krizo so ponekod razpihnili do take mere, da so slabi poznavalci prilik že »perokovalje« nov svetovni spopad. In vendar so bučna zborovanja, ki so jih sklicali zahodnoberlinski prvaki zaradi poostrenih nadzorstvenih ukrepov vzhodnonemških oblasti na meji med obema deloma berlinskega mesta, ostala brez večjega odmeva v svetu.

Ameriški podpredsednik Johnson je v soboto in nedeljo s svojim prihodom v Zahodni Berlin dvignil nekaj prahu več, prav tako prihod ameriških okrepitev. Vendar so trezni opazovalci enotni v oceni, ko pravijo, da bi morala ta poteza Washingtona samo dvigniti moralo zahodnih Nemcev in pa njihovo vero v »velikega zaveznika« ZDA. V ta namen je podpredsednik Johnson tudi lahko zagrozil »sistemu tiranstva« onkraj zidu, ki so ga postavile te dni vzhodnonemške oblasti, ter Moskvi, za kar se mu je zahodnoberlinski župan hvaležno nasmešnil.

To pa je bilo tudi vse. Do kakršnih koli incidentov na razmejnih črti ni prišlo. Ameriške okrepitve so lahko brez težave potovale po vzhodnonemškem ozemlju po določenih cestah za zavezniške vo-

jaške transporte. Ali je potemtakem kaj čudnega, če je moral tudi »New York Post«, ki sicer odkrito brani zavezniške

pravice v Berlinu in pravico zahodnih Berlinčanov do »svobodnega sveta«, napisati, da so bili nedavni govori zahodnonemškega kanclerja, vojnega ministra Straussa in zahodnoberlinskega župana Brandta na izredni seji Bundestaga »naravnost histerični«.

JAVNA DEMONSTRACIJA SOLIDARNOSTI — Ameriški podpredsednik Johnson (levo) in zahodnoberlinski župan Brandt na letališču Tempelhoff

Bonnski vročekrvneži so zahtevali oboroženo posredovanje Zahoda, zaveznikov v NATO, pri tem pa pozabili, da v Washingtonu trezno presojajo položaj in da še vedno upajo na pametne razgovore s SZ. V Moskvi so na zahodni protest glede Berlina odgovorili jasno in nedvoumno, da ne mislijo popustiti, glede sedanjega zahodnonemškega vpitja pa menijo, da je pretirano in vojnihojskasko.

OD TEDNA DO TEDNA

BIZERTA PRED GENERALNO SKUPŠČINO

NEW YORK — V ponedeljek se je sestala Generalna skupščina na zahtevo azijsko-afriške skupine dežel. Jugoslavije in Kube, da bi obravnavala položaj v Bizerti. Po mnenju teh dežel naj bi skupščina pozvala Francijo, da se loti pogajanj o evakuiranju tega pomorskega oporišča. Francoski predstavnik na sejah ne bo sodeloval.

BOMBE NATO NA ANGOLCANE

LONDON — Britanski časnik »Observer« je v zadnji svoji številki objavil izjave očevidcev o tem, da uporabljajo portugalske enote v Angoli v boju proti upornikom — ameriške bombe. Cas-

Na drugi strani kaže, da bo Zahod v svojem odgovoru na sovjetsko noto dne 3. avgusta o Nemčiji in Berlinu predložil skoraj nujni sestanki zunanjih ministrov, na katerem naj bi obravnavali berlinsko krizo. Vzporedno z grožnjami se zahodni zavezniki dogovarjajo tudi o pogajanjih. Ta pot je vsekakor najprimernejša, čeprav se z njo ne strinjajo v Bonnu. Bržkone je tudi prevladalo prepričanje (ki ga sedaj sramežljivo skrivajo za »zavezniško solidarnost«), da se zaradi trenutnega stanja v Berlinu ne kaže biti...

nikar Young, ki se mu je posrečilo priti do domačinov, je našel na bombardiranem pogorišču nekdanje vasi tudi kos bombe, na katerem je poleg drugih splošnih oznak pisalo: »Last letalskih sil ZDA«.

NOTRANJE REFORME V BRAZILIJU

RIO DE JANEIRO — Predsednik Brazila Quadros je pred kratkim izjavil, da je treba nujno izvesti agrarno reformo. Objavil je dekret o ustanovitvi nacionalne komisije za gospodarsko planiranje in predložil kongresu osnutek zakona, po katerem bodo zmanjšali dobiček tujih in domačih zasebnih podjetij. Vladni organi sedaj pripravljajo osnutek prvega petletnega načrta.

stanleyvillske skupine. Prav tako naj bi vlada v Leopoldvillu vodila politiko pozitivne neutralnosti in bi kot taka morala navezati diplomatske stike tudi z vsemi državami, ki so navezale odnose z Gizengovo vlado.

Adula se glede obrambnega ministrstva obotavlja, po vsej verjetnosti zaradi pritiska leopardvillskih vojaških krogov, posebno Mobutuja, in sil, ki stoje za njim. Obrambni minister bo slejkoprej — tako lahko pričakujemo — vodil glavno besedo o kongoški armadi in je zato važno, kdo bo ta oseba. Na drugi strani se je Adula delj časa menil s poveljnikom stanleyvillske armade, generalom Lundulo!

Gizenga, podpredsednik v centralni vladi

Vprašanje nevtralnosti je premier načel že sam v svojem uvodnem govoru pred skupščino. Zato bi priznanje režimov, ki imajo svoje diplomatske predstavnike v Stanleyvillu, ne predstavljajo posebnih težav. Vendar je treba še počakati nadaljnjih ukrepov nove vlade. Če bo namreč poslušala glas tistih, ki so doslej vodili Kasavubuja, ozioroma »njegovo« lleovo vlado, bo nevtralnosti kmalu konec. Te sile pa so še navzoče v Kongu in se tudi ne mislijo umakniti. In prav ta resnica nas sili k opreznosti. In premiera Gizenga, ki je osebno okusil zahodno vmešavanje, tudi...

ZAR, JEMEN, KUBA

O deželah, ki jih je spomladi obiskal predsednik Tito na svoji mirovni poti po Afriki in ki se nameravajo udeležiti beograjske konference (Gana, Gvineja, Republika Mali in Maroko), smo že pisali. Zato se bomo tokrat dotaknili enega glavnih pobornikov politike miroljubnega sožitja, Združene arabske republike, dalje Republike Kube, ki se je prva med latinskoameriški deželami uprila ameriškem pritisku in se odločila za graditev socialistične družbe, in dežele na skrajnem jugu Arabskega polotoka — Jemena.

ZAR
sestavljata provinca Egipt, ki meri 1.000.000 km² ter Sirija s 181.000 km². Steje približno 30 milijonov ljudi. Glavno mesto je Kairo. Sicer je republika s šefom države, z osrednjo vlado, z dvema provincijskima vladama in z enotno skupščino na čelu. Prebivalci so Arabci, kot denar pa uporabljajo egiptovski funt.

Medtem ko Sirija prideluje pod razmeroma težkimi pogoji pšenico, jčmen, bombaž in sadje le v Egiptu glavni izvozni pridelek bombaž (poleg žitaric, ki jih morajo še uvažati, in sladkornega trsa). Industrija v egiptovski provinci se je pričela močnejše razvijati potem, ko je revolucija stirmoglavila kraljevski režim (leta 1952) in ko se je dežela lotila planskega gospodarstva ter agrarne reforme. Leta 1958 se je prebivalstvo do tedaj samostojne države Sirije izreklo za združitve. Tako so se revolucionarne spremembe, ki jih je predsednik Naser pričel v Egiptu, razirile tudi na Sirijo. Omenimo naj predvideni namakalni sistem v Nilski dolini ter sirjskih pustinja.

Naloga vlade predsednika Naserja je, da čimprej odpravi zaostale, ki jo je pustila za seboj kolonialna preteklost. V okviru planskega gospodarstva so sprejeli več revolucionarnih ukrepov. Podravili so tuje banke in družbe. Leta 1956 so nacionalizirali Sueško družbo, s čimer je prišla v državne roke donosna panoga; ter tako okončali ostanke tujega go-

spodstva in vmešavanja. Sprejeli so devizne in zunanjetrgovinske ukrepe. Poostriili so nadzorstvo nad domačim kapitalom.

Vsi ti ukrepi služijo edinemu smotru: mirni graditvi socialističnih odnosov, kakor je pred dnevi dejal predsednik Naser. Da bi to nalogo čimprej opravili, ustanovljajo množično politično gibanje — Nacionalno unijo. Zadržne organizacije na vasi naj bi utrdele socialistično misel na vasi. Seveda primanjkuje deželni ustreznega kadra, posebno političnega, vendar se novi sistem vse bolj utrjuje.

Jugoslovanski stiki z ZAR so izredno tesni in prijateljski, o čemer pričajo tudi številni medsebojni obiski na najvišji ravni. ZAR zavzema eno najuglednejših mest med borci proti bladni vojni, kolonializmu in izkoriščanju slaborazvitih dežel. Prav tako predstavlja najmočnejšo oporo politiki miroljubnega sožitja.

JEMEN
meri 395.000 km² in ima 4,5 milijona prebivalcev, po večini Arabci. Glavno mesto je Sana (40.000 prebivalcev). Država nima pisane ustave. Je absolutna monarhija z imamom (kraljem) Ahmedom bin Jahijem Mohamedom na čelu. Kralj je obenem verski poglavar. Dežela tudi nima lastnega, enotnega denarja.

Jemen ima zelo bogato zrodovino, saj so prihajali na njegova tla zavojevalci vseh vrst. Tu, na robovih visokih planinskih plekov, namreč zelo dobro uspevajo

najrazličnejše začimbe. Po porazu otomanskega cesarstva leta 1918 je dežela postala neodvisna. Zaradi trenj med pripadniki kraljevske družine je leta 1948 padel kot žrtve imam Jahje. V najnovejši zgodovini je Jemen prišel v spor z Veliko Britanijo zaradi Adenskega protektorata na skrajnem jugu Arabskega polotoka, ki je po mnenju Jemencev del njihove domovine. Britanija je v spopa-

sebnost za slednjo se močno zanimala velesile (ameriške družbe).

Jemen je leta 1958 stopil v 1. deracijo z ZAR, pri čemer je ohranil svojo notranjo ureditev in kralja imama. Vlada se zavzema za industrializacijo dežele. V ta namen je dobila pomoč od Kitajske. ZDA in SZ. Z Jugoslavijo je podpisala sporazum o tehnični sodelovanju. Sicer pa se zunanja politika dežele zavzema za pozi-

tivno nevtralnost, arabsko enotnost proti kolonializmu. Jemenski princ El Badr je leta 1957 obiskal Jugoslavijo. Tedaj so tudi podpisali jugoslovansko-jemenski sporazum o prijateljstvu.

KUBA
sodi med največje otoške države v skupini Velikih Antilov, v neposredni bližini ZDA, saj meri 111.524 km² in šteje kakih 6 milijonov prebivalcev. Glavno mesto

je Havana (tudi Habana). Država je republika s predsednikom Dorticosom in premierom Castrom na čelu.

Tudi Kuba je v svoji zgodovini doživljala pisano usodo. Zegodaj so se pojavile težnje po popolni svobodi, posebno v času, ko je bila dežela španska kolonija. ZDA so z izkrcanjem svojih čet leta 1898 sicer pomagale Kubi, da se je Španija odrekla otoka, zato

je napredne intelektualce za novo Kubo. Januarja leta 1933 je strmoglavil diktator Batiste.

Nove oblasti na Kubi so se kmalu izrekle za socialistično ureditev in se tesneje povezale z neblokvskim svetom ter deželami vzhodnega tabora, po čemu so tem, ko so Američani pričeli gospodarsko in politično blokado in skušali pridobiti latinskoameriški svet za oboroženo posredovanje proti Castru. Organizirali so celo emigrantske elemente ter oborožili in urili enote, ki so se letos tudi izrekle ter hotele strmoglaviti sedanje oblasti. Ljudstvo je strnjeno branilo pridobitve revolucije ter vrglo napadalce v morje. S tem je kubanska revolucija amonikla in tipično kubanska, pokazala svojo resnično moč in ugled.

Castrova vlada je v kratkem času izvedla več temeljnih reform. Džvela je domačim in ameriškim delavcem plačila, ki so bila razelila med kmete ozir. u tanovila državna posestva. Nacionalizirala je ameriške banke, zavarovalne zavode in podjetja ter se lotila planskega gospodarstva. Napovevala je odločen boj nepismenosti in revščini. Doslej je veljal sladkorni trs kot edini izvozni premet. To enosmerno kmetijstvo so edaj preusmerili v več kultur in predvsem povečali hektarski donos. Pričeli so v večjem obsegu zkoriščati prirodna bogastva (železo, krom, mangan, baker).

Doslej je prevladovala v glavnem prehrabrena industrija, Castrova vlada pa si prizadeva, da bi razvila tudi težko industrijo. Ta ima dežela premalo pogonske energije zanj. V svojih prizadevanjih po napredku išče tehnično in drugo pomoč na Vzhodu (SZ, CSR), ker so Američani uvedli popolno blokado in žele z njo pridobiti tudi ostale zaveznike.

Jugoslovansko-kubansko sodelovanje je prijateljsko, o čemer pričajo tudi številni obiski, politične in gospodarske narave. Kubanska revolucija je postavila v svojih zunanje-političnih smrtih v prvo vrsto boj proti novemu imperializmu (ZDA), kolonializmu in neenakopravnosti v svetu.

Na drugi strani se je zavezala za enakopravno sodelovanje z vsemi deželami sveta, s čimer podpira načela miroljubnega sožitja.

MINKA JE NAŠLA
SVOJEGA OČETA

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

Zver je bil tudi precej drzen. Tako je na primer že naslednjega dne po izpustu iz zaporu bil med tovariši na sestanku v gozdiku med Kosezami in Podutikom. Zdelo se je, da mora vse čimprej opraviti, da mu ne zmanjka časa.

Poslednjič so aretirali Zvera 6. maja 1930.

V tem letu so v dveh procesih obtožili 69 tovarišev in tovarišice. Izrečene so bile zelo visoke kazni. Mimogrede naj še omenim, da je bilo v letih 1929-1933 v političnih procesih proti komunistom obsojenih 11 na smrt, 4 na doživetje in 853 pa skupno na 2342 let ječe.

V tem velikem procesu niso vzdržali vsi komunisti in nekateri so v preiskovalnem zaporu tudi hudo prekršili partijsko disciplino in konspirirali. Nekaterim so popustili žveci, kar ni bilo čudno, saj so imeli za seboj že mnogo grenkega, drugi pa niso bili kos policijski premetenosti in njihovim metodam, ki so jih uporabljali pri zaslišanju. Ivan Zver je bil zaslišan poslednji med aretiranimi vođečimi ljubljanskimi komunisti. Na zaslišanju, ki so bila v mnogem že v naprej napisana, je Zver na mnoga vprašanja samo pritrjeval kot je to izpovedal kasneje zaslišan policijski agent, in s tem seveda v manjši meri obremenjeval sebe in svoje sotovariše. Zveru so na zaslišanju povedali, da so drugi že vse priznali in iz policijskih navedb je tudi spoznal, da je policija uspešno marsikaj odkrila in vse to je vplivalo nanj, da ni v celoti vzdržal pred policijskimi organi. S svojim pritrjevanjem je v glavnem le priznaval to, kar so pred njim že povedali drugi. Kakih novih podatkov policija ni zvedela od njega. Ko je kasneje, v skladu s kazenskimi postopkom prišel pred preiskovalnega sodnika, je Zver dvakrat preklekal, kar je bilo zapisano v policijskih zapisnikih kot njegova izpovedba in pojasnil je, kako so ga tam zasliševali. Tako njegovo vedenje je bistveno vplivalo na kasnejši potek celotnega sodnega procesa, da so bili nekateri obtoženci oproščeni, ker so ostale mnoge stvari nepojasnjene.

V ljubljanski tiskini je bil Zver dolgo časa sam v svoji celici in v tej samoti ga je vedno bolj skrbelo, kako živi njegova družina, postajal je nemiren, ker ga je bolelo nepartijsko zadržanje nekaterih zaslišanih članov mestnega komiteja. Njegovo živčnost pa je še stopnjevala zavest, da je policija nekoliko uspešno, da ga je spjelala pri zaslišanju na led. V takem razpoloženju si je 29. avgusta 1930 v večernih urah iz slamarice izvečeno slamo zatlačil za obleko in se zažgal. Nekateri tovariši, ki so ga dobro poznali, se danes menijo, da se je Zver hotel samo poškodovati in priti v bolnišnico, od koder bi potem lahko pobegnili v ilegalo, kot je to uspelo nekaterim neposredno pred njihovo aretacijo.

Ali Ivan Zver je zgorel.

V časnikih so o tem pisali in poskušali na različne načine prikazati to veliko obsodbo, ki jo je s svojo smrtjo izrekel Ivan Zver zoper vojnopolitični režim Jugoslavije.

V članku, ki je bil objavljen v Slovenscu, je bilo med drugim tudi zapisano: »Niti vsi mogoči načini ne letih samomorov ne vzbujajo več otoplezja, vsega je navalegala človeka. Vendar pa je način samomora, ki se je pripeljal v noč na soboto v ljubljanski tiskini, grozen in pretresujoč, zakaj združen je bil z izrednimi mukami samomorilca.«

28-letni zidarski polir pri tverdi Bottolino - Ivan Zver, doma iz Murske Sobotice, JE SEDELO ZARADI NEKEGA DELIKTA (podčrtal V. S.) v preiskovalnem zaporu v Ljubljani. Mož se je obnašal v zaporih mirno in dostojno. Bil je v samotnem zaporu... PAZNKI SO NAGLO PLANILI V ZVEROVO CELICO (podčrtal - V. S.) in tu se jim je nudi strah pripor: v celici se je od bolečin valjal Zver ves v plamenih. Pazniki so kolikor mogoče hitro zadušili plamene na slamnjači, ki je bila tudi že vsa v ognju in na Zveru samem. Ta pa je bil že ves opečen in ožgan. Meso se je dobesedno na njem cvrlo.

V članku, ki je bil objavljen v Jutru, je bilo napisano nekoliko drugače. Zverov zapor je pisec utemeljil takole: »Kmalu pa je prišel imenovan, ki je bil sicer miren in pameten človek, hodil nekam skrivnostna pota. Jel se je tudi držati z raznimi neznanci, dokler ga niso aretirali.« Nato je med drugim še zapisano: »Okrog 20.30 pa so letnički pazniki naenkrat začeli obnove klice na pomoč. SPRVA NITI NISO MOGLI UGOVOTITI, IZ KATERE CELICE ODMEVAJO GLASOVI.« (podčrtal V. S.)

V listu Delavska politika pa je bilo o tem napisano, klub poostreli cenzuri, nekaj več. »Preganjani je bil kot komunist, a je bil iz Beograda poslan sem na sodbo. V ieci se je obnašal sicer mirno, vendar je kazal vedno večjo p... SELE DIM JE PAZNKI OPOZORIL, V KATERI CELICI SE JE ZGODIL GROZEN SAMOMOR.« (podčrtal V. S.)

Dne 30. avgusta 1930, zjutraj ob tretji uri je Zver, ki je bil ves čas v nezvesti, umrl v ljubljanski bolnišnici.

Zverovo dejanje še danes zveni kot rezek in strašen protest proti tedanjemu protiljudskemu režimu. Njegova smrt so poskušali prikazati na različne načine, razlilo se je celo mnenje, da je Zver na veliko izdal in zato je napravil samomor, ali vse to ni pomagalo. Danes le pred nami podoba tega revolucionarja, ki je zrasel iz napol pismenega prekmurskega sezonskega delavca v velikega borca za pravice delovnega človeka, jasna in klub njegovim sorazmernemu malenkostnim spodbudam, v ponos delavskemu razredu.

Ivana Zvera so pokopali na Zalah in njegov grob je danes že prekopan.

Cez nekaj mesecev nato je umrla tudi njegova žena zaradi zastrupitve na nogi. Ko je zalovala za močim, si je sama poravala na črno nogavice in s tem si okužila rano, ki jo je imela na nogi. Tako sta ostali sami: Minka in Ivica.

Režim se je znesel tudi nad Zverovimi otroki. Poskrbel so, da sta prišla obe v »dobre katoliške družine«, kjer so jima poskušali ubiti vsak topel spomin na starše. Otoka sta hotela vedeti, kdo so bili njuni starši in zakaj vsi tako strašno sovražijo njunega očeta: Ivana Zvera. Obema so dali druge primke, so jih pač »dobre družine« pohčile. V uradnih dokumentih so kot očetov rojstni kraj navedli napačno vas. Vse so poskušali ali niso uspeli, predvsem pri Minki, kasnejši partijski kurirki, da bi izbrisali otroško lep spomin na očeta, ki je bil velikokrat zdoma. Ivica se spominja, da je v 16. letu dobila od nekaj znanec materno sliko in takoj ji jo je odzela teta, pri kateri je tedaj živela in jo pred njo raztrgala s »primernimi« pripombami.

Minka, ki je starejša kot Ivica, je živela v Slovenskih Konjicah in se še dobro spominja, da so ji njeni »starši«, ko je bila »poredna«, vedno zabrusili, da Zverova hčerka ne more biti nič drugega kot zverinja. O svojem očetu pa je slišala vedno le to, da je bil najslabši človek na svetu in da je storil edino dobro delo s tem, ki je umrl.

Kmalu po osvoboditvi je Ivica odšla iz Slovenije. Minka pa je začela iskati svojega očeta; ali v krajih, kjer se je oglašala, ga niso poznali.

Jaz pa sem iskal Minko, da bi mi mogoče kaj povedala o svojem očetu.

Pred dvema mesecema sem se srečal z Minko. Sele letos je zvedela resnico o svojem očetu, da je bil zelo predan komunist, da so ga kot komunisti zapirali in preganjali in kako je umrl. Zvedela je tudi več o materini smrti, kajti tega se je spominjala le zelo megleno, saj je bila tedaj v petem letu. V spominu ji je ostalo, da je mati nenadoma zbolela in celo noč ječala, zjutraj pa so jo odpeljali v bolnišnico, kjer je čez nekaj dni umrla.

Ko je Minka vse to zvedela, je spet šla iskat svojega očeta. Našla ga je v sredi mnogih ljudi. Našla ga je v pripovedovanju ljudi pri prvi hiši pod Lipo, kjer je vprašala po očetovi rojstni hiši. Našla ga je v toplem spominu nekdanjega sekretarja Pokrajinskega komiteja Franceta Klopčiča, pri Bratku Kreftu, ki je bil skupno z Ivanom Zverom v mestnem komiteju in našla ga je še pri mnogih drugih.

Svet je postal zanjo lepši!

Nepozabna so taka srečanja, kakor tudi trenutek, ko ji je na Institut za zgodovino delavskega gibanja prinesla tovarišica iz CK KPS in izročila overjen prepis uradnega dokumenta o očetovi smrti.

Objela je papir, stisnila ga je k sebi: srečala se je z očetom. To srečanje je bilo drugo Minkino rojstvo.

Vsega tega sem se ponovno spomnil v teh dneh, ko sredi težke more, ki visi nad človeštvom, naši delovni ljudje praznujajo 20-letnico velike revolucije. Dvajset let velikih naporov in uspehov je za nami in prepričani smo, da jih ne bi bilo, če ne bi bilo pravih komunistov in eden med njimi je bil tudi Ivan Zver.

Vanek Siftar

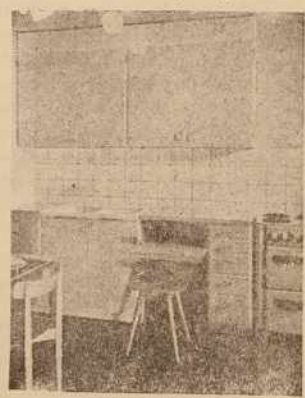
PROKRUSTOVE POSTELJE

Zelja, urediti si svoj dom, spremlja človeka od prazgodovinske do atomske dobe. Po vojni je ne le pri nas, ampak tudi v drugih, zlasti evropskih državah prišlo do hudega pomanjkanja stanovanj. Da bi se temu čimhitreje izognili in da bi čimracionalneje izkoristili razpoložljiva sredstva, smo se tudi pri nas odločili graditi manjša, po družinskih članih normirana stanovanja.

Stanovanja z majhnimi površinami pa so res udobna in lepa le tedaj, če jih opremimo s primernim pohištvo. Za težke in velike kose pohištva, kakršno še stoji v stanovanjih naših staršev, v njih ni več prostora. Zato pa so vsi, ki se selijo v na novo zgrajena stanovanja, v veliki zadregi - eni ker imajo še staro, tradicionalno pohištvo, drugi, ker pohištva nimajo, oboji pa čisto zato, ker na našem trgu ni mogoče dobiti primernega sodobnega pohištva. V kolikor se pa še dobi, pa ne odgovarja mere pohištva. Kajti do sedaj še nihče ni izdelal normativov za mere pohištva, ki bi odgovarjalo našim potrebam. Tako je pokazala anketa, da danes izdelujemo 43 različnih velikosti postelj in 50 različnih velikosti garderobnih omar.

V zvezi z nakupom pohištva smo dobili nekaj zanimivih podatkov od potrošnikov, ki so si pred kratkim urejali nova stanovanja. Pri nakupu pohištva so imeli posamezniki različne težave. Eni so imeli težave z nakupom spalnic, drugi z ureditvijo kuhinje, oboji pa zato, ker primerne pohištva niso dobili v trgovinah. Ena izmed stanovalk v novem stanovanju nam je povedala, da je tik pred vselitvijo prodala težko tradicionalno spal-

nico, ker je ni mogla namestiti v nove prostore, novega pohištva pa ni dobila. Tako je morala z vselitvijo počakati

Sodobna kuhinja

mesec dni, da ji je neko podjetje izdelalo novo sodobno pohištvo.

Potrošniki menijo, da je veliko ugodnejši nakup pohištva oziroma opreme - kosovno pohištvo. To pa zaradi tega, ker lahko kupi samo tisti del opreme, ki ga potrebuje, in takrat, ko mu dopuščajo finančne zmogljivosti.

V Trgovskem podjetju »Tehnopromet« v Murski Soboti smo zvedeli, da so še do nedavnega imeli težave z nakupom pohištva, vendar se je stanje sedaj že izboljšalo. Prihajajo že potniki od različnih tovarnih s svojimi ponudbami. Upamo, da bo nakup opreme v bodoče ugodnejši ne samo za tiste, ki si želijo nakupa težkega tradicionalnega pohištva, temveč tudi za tiste, ki si želijo nabaviti sodobno pohištvo.

-ml

Vaški dom tudi v Kuštanovcih

Malo je vasi, ki imajo tako lepo naravno lego kot Kuštanovci. To je majhna vas, ki leži v osrčju Goriškega.

Začelo se je 1956. leta. Sicer so vaščani že prej uvideli, da razne kleti ne ustrezajo čedalje večjim potrebam po prostorih, a brez denarja se ni dalo nič narediti. Zato so organizirali »Borovo gostuvarstvo« ter s tem zaslužili prvih 200.000 dinarjev. Takoj so začeli z delom in še isto leto s prostovoljnimi delom izdelali 70.000 zidakov. Toda potem so za več kot eno leto prekinili zaradi elektrifikacije vasi. Z delom so nadaljevali 1959. leta in vaški dom istega leta tudi v surovem stanju dogradili. Toda ne brez težav. Glavna je bila pomanjkanje denarja.

Ob teh težavah se je delno povečalo število črnozledov, ki so že vnaprej zagotavljali, da iz tega ne bo nič. Toda vaščani niso izgubili volje. Ko so uvideli, da so odvisni predvsem sami od sebe, so na pobudo SZDL zbrali nad 300 m³ lesa, ki so ga prodali in dobili zanj okrog 2 milijona dinarjev. Spet so lahko nadaljevali z delom. Nekaj sredstev so dobili tudi z nabiralno akcijo po drugih vaseh.

Sedaj opravljajo dokončna dela: dom je treba še ometati, nabaviti inventar.

Kuštanovčani so upravičeno že sedaj ponosni na svoj dom, saj so vanj vložili ogromno truda; cenijo, da je bilo do sedaj opravljenih okrog 25 tisoč delovnih ur. Toda vedo, da bo ta trud bogato poplačen z nadvse lepimi prostori, ki bo-

do služili vaškim organizacijam in sploh vsem vaščanom. Sedaj, ko bo vaški dom dograjen, imajo obljubljen tudi televizor; upajo, da tokrat ne bodo razočarani. Otvoritev doma naj bi bila v sklopu praznovanj ob občinskem prazniku. S tem bi vaščani tudi najbolj dostojno proslavili 20-letnico revolucije.

Feri H.

NORŠINCI

Na parceli, kjer je bila lanske leto italijanska šolka, je aktiv mladih združenikov v Noršincih te dni pospravil svoj prvi letosnji pridelek ovasa. Proti pričakovanju so dobili 35 stotov na hektar. Na drugi parceli imajo posajeno koruzo. Kot kaže, bo tudi ta dobro obrodila. Prihodnje leto nameravajo mladi združeniki zasejati obe parceli s semensko travo. Z izkupičkom si bodo uredili mladinsko sobo in dvorano, v kateri imajo televizor.

IVAN KOROŠEC DIPLOMIRAL

Ni v Pomurju študenta, ki ga ne bi poznal. Združilo nas je delo v Klubu prekmurskih akademikov, kjer je bil ves čas svojega študija delaven član in mu leto dni celo predsedoval. Za Klub je žrtvoval nešteto prostih ur, če lahko tako rečemo tudi uram, ki si jih študent pritrga pri študiju.

Toda delo ni bilo zaman. Uspehi so bili tako znotraj samega Kluba v plodnih sestankih, razpravah, srečanjih, izletih, predavanjih, kot pred domačo, pomursko javnostjo v proslavah, prireditvah, obiskih delovnih kolektivov in drugod. Pa koliko je še bilo uspešnega dela, razgovorov, priprav, sestankov, problemov, ki živijo danes le v spominih posameznih marljivih članov Kluba in jih ne hranijo ne zapisniki, ne kronike!

Ivan Korošec je rojen v Soboti 1931. leta v delavski družini. Že v rani mladosti je trdo obučil življenje, ko si je moral služiti kruh. Po teških življenjskih preizkušnjah ga je pot zanesla na Ekonomsko srednjo šolo v Soboti. Tu je bil vsa leta šolanja aktiven član raznih organizacij in krožkov. Šolanci se ga spominjajo kot vestnega in marljivega dijaka, ki je žrtvoval mnogo truda za kulturno-prosvetno delavnost šole. Leta 1956 je končal srednjo šolo in se vpisal na Pravno fakulteto Ljubljanske Univerze. V Ljubljani se je takoj vključil v delo Kluba, sodeloval pri organiziranju I. Pomurskega študentskega festivala, pri ustanovitvi Sklada Stefana Kovača, pri raznih akcijah in prireditvah. Kot dober organizator in študent je bil v lanskem letu sprejet v članstvo ZKS.

Na delovnem mestu, kakor tudi v vaški skupini mu šelimo ob hla sreče in mu ob uveljavi diplomsko iskreno stiskamo roko.

Klub prekmurskih akademikov

Otrok na letovanju
Sonce - zrak - morje

Kakor smo že poročali, je letos letovalo veliko otrok na morju in v hribih. Ene skupine so se vračale, na njihova mesta pa so odhajale nove. Otroci so se vračali zagoreli, zdravi in nasmejani obrazov. Pripovedovanju ni bilo kraja. Veliko lepega so videli in doživeli, kar se jim je vtisnilo globoko v spomin. Vsi si pa želijo prihodnje leto zopet morja. Ves čas letovanja so bili pod stalno zdravniško kontrolo. Poleg običajnega dnevnega reda (vstajanje, pospravljanje, zajtrk itd.) so še hodili na krajše izlete peš ali s čolnom. Največje število otrok je bilo vsekar v Baški, v domu »Daneta Šumenjak«, kjer je letovalo 840 otrok z vzgojnim in medicinskim osebjem. Od teh je bilo 76 otrok iz Avstrije in 40 otrok iz Novega mesta. Letovanje je trajalo za vsako izmed 20 dni. Drugo večje letovišče je bilo v Verudi pri Pulji, ki je sprejelo v petih izmedih kar 400 otrok. To letovanje je organizirala Zveza prijateljev mladine M. Sobotice. Letos je bila tudi organizirana višinska izmena v Tolminu v dijaškem domu »Petra Skalarja« ob Soči, kjer

je bilo prostora za 200 otrok.

Najboljši učenci osnovnih šol, katere je zbrala pionirska organizacija, pa so na povabilo Zveze pionirjev Hrvatske odšli na letovanje v tabor »Sutjeska« v Lovrenčinu na otoku Braču. Iz soboških osnovnih šol je letovalo 10 učencev, iz G. Radgone 5 in iz Ljutomer 5.

Zveza prijateljev mladine Slovenije pa je letos organizirala letovanje otrok tudi v Avstriji. Tako se trenutno nahaja 44 otrok z vzgojnim osebjem v Grabelsdorfu na Korškem Kot smo zvedeli, je pionirski odred Staneta Zagarja že vzpostavil stike s korškimi pionirji. Prirejajo razna športna tekmovanja, pogovarjajo se o šoli, skratka: radi so skupaj. Pri govoru si pomagajo z angleščino, nemščino, ruščino, srbohrvaščino - pa tudi z rokami. Do sedaj so organizirali že tri izlete in sicer: na Zelezno kapljo, Turnsko jezero in Celovec, poleg tega pa so si ogledali tudi okoliške kraje. Vsak dan prihajajo domov pisma in razglednice: »Imamo se lepo, hodimo na izlete...«

-ml

SOBOŠKI PIONIRJI NA RABU

Te dni se bodo vrnil pionirji in mladinci Osnovne šole iz Murske Sobotice z morja, kjer so taborili. Letos prvič so pionirji in mladinci te šole taborili v lastni režiji na otoku Rabu v znanem letoviščarskem kraju Loparju. Tako je preživelo letos skoraj 100 pionirjev in mladincev v dveh izmenah svoje počitnice na lepem Jadranu.

Z lastnimi prispevki in nagradami ter seveda tudi s prispevki, ki so jih dobili od občinskega ljudskega odbora, od patronata pionirskega odbora, delovnega kolektiva CZP »Pomurski tisk«, so letos nabavili šotore in opremo. Tabor je sodobno opremljen in ima kapaciteto 50 ležišč. Ne manjka mu razni športni rekviziti. Tako imajo podvodno puško, več mask, plavut in podobno. Veliko slavlje so pionirji in mladinci imeli ob spložitvi kanuja, katerega so izdelali v šolski delavnici v zimskih semestrskih počitnicah. Splovitev kanuja je bila za prisotne velik dogodek. Kanu in graditelji so krst junaško prestali.

Zivljenje v taboru je izredno pestro. V taboru so pionirji in

mladinci razdeljeni v tri skupine, ki med seboj tekmujejo v disciplini in redu. V prvi izmeni taborjenja je največ točk nabrala tretja skupina. Vodja tabora tovariš Peter Juteršnik je skrbel za razna tekmovanja. Tako so pionirji tekmovali v plavanju, nogometu, perjanici ter v veslanju s kanujem. Največja privlačnost za pionirje in mladince je seveda bil kanu. Pravico do vožnje so si pridobili z opravljenim izpitom iz plavanja, reševanja in vzdržnosti na vodi. Sedem najboljših pionirjev in mladincev si je pridobilo naziv kapetana. Kanu je redno prevažal tudi ostale, ki niso opravili izpitov za vožnjo, seveda v spremstvu kapetanov. Tako so bili kapetani zelo zaposleni, kanu pa je

redno vozil po določeni poti brez zamud.

Upravnica tabora tov. Dragica Razdevšek nam je ob koncu povedala, da je led z letošnjim taborjenjem prebit. V prihodnjem letu upa na večjo pomoč in razumevanje delovnih kolektivov, kajti v prihodnjem letu bi tabor še nekoliko uredili, nabavili bi potrebno še nekaj šotorov. Akcijo za letovanje v prihodnjem letu bodo tako v začetku šolskega leta nadaljevali. Lopar je izredno ugoden kraj za letovanje šolskih otrok, kajti plaža je čudovita, saj sega plitvina nekaj sto metrov daleč v morje, zato otrokom ne grozi nevarnost utopitve.

Vsi tisti, ki so letos preživeli svoje počitnice v Loparju, so hvaležni in se zahvaljujejo v prvi vrsti upravnici tabora in vsem tistim, ki so kakorkoli prispevali, da so lahko letovali pod zelo ugodnimi pogoji na morju.

D. B.

Ob spložitvi kanuja

POMURSKI FILMSKI BAROMETER

KAPETAN LESI – Jugoslovanski film režiserja – ljubimca pujskega občinstva Zike Mitrovića, čigar delo »Signal« nad mestom smo gledali pred kratkim. Film je akcijsko napet, obravnava pa zgodbo hrabrega kapetana Ramiza Lesija iz Prizrena, ki se po osvoboditvi bori proti balističnim tol-pam na območju Kosova in Me-tolije. Lesiju uspe učititi tolpo z vrsto hrabrih in podjetnih potez, resi pa tudi brata, ki je zablodil med baliste. Pri tem mu pomaga topla ljubezen mlade učiteljice, a tudi naklonjenost in žrtev kavarniške pečke.

V Mitrovićevih filmih nastopa več ali manj ustaljena in solidna igralska ekipa, ki jo sestavljajo popularni Aleksander Gavrilović, Marija Tocić, Petre Prlić in drugi. V tem filmu nastopa tudi Selma Karlova kot pevka Lola. Selma Karlova živi in dela sicer v Nemčiji, te dni pa snema nov film v Piranu. Film bo občinstvu nedvomno všeč, saj nekateri imenujejo Mitrovićeve filme domače westerne.

TI STRUP – Francoski film po znani književni osnovi Fredericka Darda. Režiser je znani Robert Hossein, v glavni vlogi pa nastopa njegova bivša žena in nam že znana Marina Vlady, ki je bile tudi jugoslovanskega porekla (predvsem pa ruskega). V filmu nastopa tudi Robert Hossein in sestra Marine Vlady Odile Versois. Torej neke vrste »družinska« zgodba v filmu z napetim dozajanjem, ki poskuša odkriti globino ženske psihe. Pravzaprav zgodba o trikotniku, ki ga sestavljajo glavni junak Viktor in dve sestrji, med katerimi je ena prikovana na posteljo s srčbo, posledice otroške ohromelosti. Napeta zgodba se začne na neka strastnih objemih v Cadillacu, ko glavnega junaka prikupna svetloska mrežena z revolverjem iz avta. Film je zanimiv in napet do konca in ga zaradi znanega režiserja in igralske ekipe lahko pozdravimo na našem platnu.

RDEČELASA JULIJA – Francoski film režiserja Clauda Boissosa, v glavnih vlogah pa nastopata Pascal Petite in Daniel Gelin (in to v dvojni vlogi). Za ta film je navdahnjena režiserja in scenarista neka nepretrgana črta »charlestona«. Film o mladem rdečelasem dekletu Juliji nas zato napeljuje v vrsto v. 1925, nato pa naredi skok čez nekaj desetletij in se nadvladuje v današnji čas.

Kaže, da so ustvarjalci filma imeli edino težnjo, da bi na zanimiv način zabavali občinstvo. Ta film je tudi nenavaden, zlasti po zaslugi znanega Daniela Gelina in danes še bolj znane Pascale Petite, za katero trdijo nekateri, da je najbolj priljubljena francoska filmska igralka za slavno BB, medtem ko drugi zopet menijo, da je ne popularnosti sedaj že v ospredju Milene Demaree. Ne glede na to si bomo slednji film z zanimanjem ogledali, vendar ga ne bomo gledali s preveč kritičnimi očmi.

Vsi trije filmi bodo od jutri pa do srede prihodnjega tedna na sporedu kina »Park« v Murski Soboti.

KONZERVIRANJE

Površnina vsebuje mnogo vode, vsled česar se hitro pokvari. Zato je konzerviranje površnine važno. Površnino konzerviramo na več načinov: s sušenjem, z naravnim in umetnim kisanim, hlajenjem, sterilizacijo, vkuhanjem, vlaganjem v olje, pomešanjem s kisom itd.

KONZERVIRANJE POVRŠNINE S STERILIZACIJO

Sterilizacijo opravljamo pri temperaturi 100°C tako dolgo, dokler voda ne zavre. Uspeh zavisi:

1. površnina mora biti kvaliteta, povsem zdrava, ne prežrela in uporabljena neposredno po obiranju;
2. paziti moramo na čistočo; roke dobro oprane, nohti oprani s ščetko in kozarci pred uporabo sterilizirani;

KRALJ IN JAZ – Ameriški barvni film režiserja Walterja Langa z Deborah Kerr, Yul Brynnerjem, Rito Moreno in Rexom Thompsonom v glavni vlogi. Ta film o samosvojem in tranksem kralju in ljubki angleški vzgojiteljici njegovih otrok, ki sodi v vrsto glasbenih komedij z resnim, poučnim in psihološko utemeljenim koncem, je dobil pred štirimi leti kar sedem Oscarjev. Film ima nedvomno svoje kvalitete, če pa si je ravno zaslužil tolikšno kopico priznanj, je drugo vprašanje. Vrh tega je malce razvlečen, vendar ne toliko, da bi gledalca to utrjavalo. V malce skrajšani in načrti bi film nedvomno postal več priznanj med gledalci.

Film bo na sporedu to nedeljo in ponedeljek v kinu St. Radenci.

VOJNA IN MIR – Italijanski

vistavski film, ki je nastal po znanem Tolstojevem delu, vendar

tiste, ki poznajo njegovo književ-

no osnovo, malce razočara in to

navzile dobri igri Audrey Hep-

burn, Mela Ferrerja in drugih

Pascale Petite

znanih igralcev in igralk. Medtem ko se prvi del dogaja v mirnem obdobju in je zato malce bližji delu velikega ruskega pisca, se drugi del dogaja med vojno, za občinstvo pa ni privlačen v tolikšni meri kot prvi del. Vsekakor je film spektakl svoje vrste, kakršne ne smemo vsak dan in je tudi zato vreden ogleda. To navzile pomankljivostim, ki jih je ugotovila kritika, opazi pa jih tudi vrh vsega pa je res, da je le malo del, ki so v filmski in-

diciji v tolikšni meri uspele kot romani, na čigar temelju so jih posneli. Filmski jezik je pač filmski jezik, ki je mnogo bolj jedrnat, žal pa tudi površen.

Film bo (oba dela) na sporedu prihodnjih dni v Ljutomeru. -hjs-

3. neobhodno je potrebno, da se držimo predpisane roka za čas kuhanja.

KONEC POLETJA – PRIPRAVE NA ZIMO

Predno se lotite pripravljanja ozimnice, vedite, da to zahteva veliko časa in potrpljenja. Hiteti ne smete. Za shranjevanje pride v poštev samo zdravo sadje in površnina, ki jo pa morate predhodno pazljivo odbrati. Razen tega pa morate posvetiti še nekoliko časa pranju kozarcev, ki jih po možnosti še steriliziramo. Poiščite primeren suh in temen prostor za shrambo ozimnice. Vse to zahteva veliko pozornosti in točnosti. Zato je boljše, da napravite manjše količine in to kvalitete ozimnice.

vozove evropske in tudi ameriške proizvodnje s »Fiat – Puchom 500« na čelu.

Trgovine so v Grazu lepo urejene in bogato zložene. To opazi človek že ob cesti, ki pelje v Graz, saj skoraj ni niti na podeželju trgovine, ki ne bi imela neonske razsvetljave in sodobno notranjo opremo.

Postrežba je vljudna, hitra in korektna, cene pa tudi za prejemke avstrijskih delovnih ljudi dokaj visoke. Se bolj velja to za gostinske lokale, v katerih ni navala, prevladuje pa starejše občinstvo. Natakarnji so ustrezljivi, vljudni in strežijo dokaj hitro, tudi če sedi ob mizah malce več gostov. Kaj hitro se ti dogodi, da

Zdravje v kolanji in pletenkah

»Tu se ne boste kopali,« se je še pred tedni hudoval nafin čuvaj nad tistimi, ki so se zaradi ljubega zdravja zatekli v vročo »kopel« pod vrtnim stolpom v Moravcih. To je sicer še nekajkrat ponovil, vendar ni mnogo zalego. Zdravja željni se niso vdali. Ne iz dneva v dan jih je prihajalo več iz raznih krajev. In najbolj srečen je bil seveda tisti, ki je našel mesto v koltanji ob zarjaveli kovinski glavi, iz katere brizga preko 60 stopinj vroča voda, voda, ki naj bi zdravila. Revmatizem – to je huda stvar in kdo se potem ne bi za čas spustil v zdravilno koltanjo. Če je le prazna! In takih dni je v tednu malo. To pa še posebno, ker je v koltanji v najboljšem primeru prostora le za deset ljudi, če nočejo, da bi se zagostili. Tisti deset pa se po navadi ne da za nobeno ceno iz vode. Nedvomno se držijo pravila: »zdravje je najdražje na svetu.« Prav zaradi tega se jih mora večina zadovoljiti s cementnim bazenom, v katerega

doteka voda iz koltanje. Pa tudi bazen je ob mnogih popoldnevih skoraj docela napolnjen, saj se včasih zbere tudi po več sto ljudi. Tisti, ki pa so oslabei in ne morejo do vr-tine, dobivajo vodo v pletenkah na dom, čeprav se med

vožnjo na kolesih nekoliko ohladi.

Ko sem se ondan pomudil ob vrtni, so mi hiteli pripovedovati, kakšno zdravilno moč ima ta voda. Mnogi, ki so prej prebedeli noči zaradi revmatizma, so danes skoraj zdravi.

Tako vsaj trdijo. Največ jih je, ki vodo hvalijo in jo vidijo čisto »kot kristal«, drugi pa spet, kakor moja prijateljica, ki si tudi domišlja, da je revmatična, trdijo, da v to brozgo ne gredo. Zdi se mi, da pretiravajo eni in drugi. -ko

ŽENA – DOM – DRUŽINA

ZA POZNO POLETJE

Prvi dnevi v avgustu nam s svojimi hladnimi večeri napovedujejo bližajočo se jesen in nas tako do neke mere odvračajo pripravljanju letne garderobe. Zato si bodo žene, zlasti tiste, ki se še odpravljajo na letni dopust, dale seiti del garderobe, ki jim bo koristil za hladnejše dni.

Nasa slika prikazuje bluzo – jopico, narejeno iz žerzija, ki ima to prednost, da jo poleti lahko nosimo zraven hlače na izlete z jadrnico ali čolnom. V jeseni pa jo uporabimo za kombinacijo z ozkim krilom, katerega barva bo odgovarjala program na jopici.

Za naš model potrebujete okrog 1,75 m žerzija in 3,60 m plave ali zelene volne za našivke.

POSODE, KI JIH BOMO UPORABLJALI

Steklenice ali kozarci, ki jih bomo uporabljali za shranjevanje, moramo vsekakor predhodno sterilizirati. Če smo neposredno pred uporabo prekuhani kozarec deset do petnajst minut, jih vzamemo iz vode tik pred polnjenjem.

Iz steriliziranih steklenic in kozarcev odcedite vodo in takoj nato napolnite z zelenjavo. Na parljivo zloženo površnino nalijte prekuhano 20-odstotno raztopino soli. Kakor hitro napolnite kozarec, seveda za dober centimeter pod pokrovom, ga zaprite.

STERILIZACIJA

Za sterilizacijo boste uporabili širok sod z močnim dnom, ali pa velik lonec, ki ga uporabljate za kuhanje perila. Nalijte vanj toliko vode, da pri vrenju voda ne bo pokrivala pokrova na kozarcih. Sterilizacija traja od trenutka, ko voda v loncu zavre. Če je površnina mlada in občutljiva, naredimo dve kratkotrajni sterilizaciji v razmaku 24 ur.

PEČENE NADETE PAPIRIKE

10 paprik, 3 jajca, 10 dkg prekajenega mesa, dva krompirja, 3 žlice naribanega sira, sol, zelen peteršilj, poper, malo masti, olje, 2 paradiznika.

Paprike operemo, prerežemo po dolgem, odstranimo pečke, poparimo in odcedimo na cedilu.

Nadev: Trdo kuhana jajca in kuhano meso dobro sesekljamo, dodamo kuhan, pretlačen krompir, nariban sir, sol, sesekljan peteršilj, poper in malo raztaljene masti. S tem nadevom polnimo paprike, jih tesno polagamo v kozice, pridamo malo olja in pečemo v pečici. Na koncu prelijemo s pretlačenimi paradizniki in še malo pečemo.

PEČEN KROMPIR S PAPIKO IN SIROM

10 krompirjev, žlica masti, sol, pol žlice paprike, žlica kumine, 15 dkg sira, drobnjak.

Krompir očistimo, ga po dolgem razpolovimo, namažemo z raztaljeno mastjo, polagamo na pekač s prerezano stranjo navzgor in pečemo v pečici. Krompir potresemo nato s soljo, papriko, kumino, z naribanim sirom in s sesekljanim drobnjakom. Pečemo ga še pet minut in nato vročega serviramo.

SUROV ČESPLJEV KOMPOT

1/2 kg čespej, 8 dkg sladkorja, cimet. Čespeje operemo in zrežemo na rezance. Sladkor malo zamerimmo, zalijemo s toplo vodo, dodamo malo cimeta, prevremo, ohladimo, prelijemo čespeje in pustimo stati eno uro.

DIŠECA LIMONA V OMARI

Prav prijetno bo dišalo perilo ali obleka, če denemo v omaro limono ali pomarančo, v katero na gosto nabodemo diletih klinčkov. Limona se počasi suši, ker srkajo klinčki njen sok in izpuštevajo svoj in njen duh, ki je osvežujoč in skoraj vsem okusom prijeten. Paziti pa moramo, da limona ne pride v direkten stik z obleko ali perilom, ker lahko pusti trdovratne madeže. Najbolje je, da limono obesimo v redki mreži.

RJA NA LIKALNIKU

Kadar likamo volneno obleko čez krpo, ki jo namakamo v o-kisano vodo ali mešanico vode in salmika, likalnik rad zarjavi, če ga po likanju takoj temeljito do suhega ne zbrisemo. Rjo odstranimo s krpic, namočeno v petrolej. Ne smemo pa z njo brisati toplega likalnika.

Dobra zamisel, toda...

Cakalnica zobne ambulante v Murski Soboti je prenapolnjena s pacienti. Vsak dan prihajajo novi bolniki, katerih pa žal veliko mora oditi, ker za vso občino delata samo dva terapevta, ki pa ne

zmoreta vsega dela. Poleg tega pa delata še na pomožnih ambulantah v Adrijancih in na Cankovi. Nekateri pomožne ambulante so celo zaprte zaradi pomanjkanja kadra, kot na primer pri Gradu, v Bel-tincih itd. Povprečno število pacientov, ki pride na enega terapevta dnevno, je 80 do 90 ljudi. Tako je veliko ljudi primoranih poiskati si zobozdravstveno pomoč drugod kot v Ljutomeru, Krizevcih.

Za preventivno zdravstveno varstvo šolske mladine in tudi predšolskih otrok je bilo veliko govora o organiziranju potujoče zobne ambulante. Ta potujoča zobna ambulanta bi imela svoj avtomobil, opremljen z vsemi zdravstvenimi instrumenti. Tak avtomobil bi stal okrog 15 milijonov dinarjev. Vse to pa bi bilo izvedljivo, kot smo zvedeli, če bi bilo dovolj zobozdravstvenega kadra.

Upajo, da se bo sčasoma vprašanje kadra v občini rešilo. Zdravstveni dom štipendira sedaj šest stomatologov, od katerih bosta prihodnje leto že dva delala na tem področju. Tako predvidevajo, da bo dovolj stomatologov v teku 3 let. Za vso občino bi bilo potrebnih 16 stomatologov, tako da bi prišlo na enega stomatologa povprečno 3 tisoč prebivalcev. -ml

Gornja Radgona

V torek je bilo v G. Radgoni posvetovanje direktorjev in računovodij vseh gospodarskih organizacij radgonske občine. Razpravljali so o izpolnitvi letošnjih družbenih planov za prvo polletje in o sestavi pravilnikov o delitvi čistega dohodka in delitvi osebnega dohodka ter o formiranju ekonomskih enot v posameznih podjetjih.

ŽIVAHEN PROMET BREZ HRUPA V GRAZU

Bežni vtisi s kratkega obiska v mestu ob Muri pod Schlossbergom

Če se peljemo z avtom iz Radkersburga preko Murecka, Leibnitsa in Wildona v Graz, se nam nehote vsili primerjava z našo severno magistralo, ki povezuje Pomurje z Mariborom in ostalo Slovenijo. Naša cesta mor-da nima asfaltne podlage kot avstrijska, je pa malce širša in ima tudi manj ovinkov. Res pa je, da so prometni znaki in številne »mače oči« na omenjeni avstrijski cesti prednost, ki je ne kaže podcenjevati.

Brž ko se približamo Grazu, opazimo po številu mimo drvečih motornih vozil, pri katerih so motorji in mopedi v občutni manjšini, da se je Graz razvil po drugi svetovni vojni v pomembno središče z v določenih urah velemestnim prometom. Vendar ves ta promet ne povzroča tolikšnega hrupa, kot bi človek pričakoval. Celotratmavaji prevažajo potnike dokaj tiho. Prvi vtis, ki ga dobimo v Grazu, je ta, da je čisto in lepo urejeno mesto, ki pa še vendar ni velemesto. Res je tudi, da je ob določenih urah boljše hodi-ti po Grazu peš, kakor pa se z avtom »privariti« v dolgi vrsti motornih vozil, med katerimi najdemo vse močnejše

vozove evropske in tudi ameriške proizvodnje s »Fiat – Puchom 500« na čelu.

Trgovine so v Grazu lepo urejene in bogato zložene. To opazi človek že ob cesti, ki pelje v Graz, saj skoraj ni niti na podeželju trgovine, ki ne bi imela neonske razsvetljave in sodobno notranjo opremo. Postrežba je vljudna, hitra in korektna, cene pa tudi za prejemke avstrijskih delovnih ljudi dokaj visoke. Se bolj velja to za gostinske lokale, v katerih ni navala, prevladuje pa starejše občinstvo. Natakarnji so ustrezljivi, vljudni in strežijo dokaj hitro, tudi če sedi ob mizah malce več gostov. Kaj hitro se ti dogodi, da

brž, ko popiješ zadnji požirek pijače, že prihihi mlada in ljubezniva natakarnica ali natakarnar in te vljudno vpraša, če želiš še kaj.

Med najbolj priljubljene graške motive spada pogled na Schlossberg

Cene so tudi v gostinskih lokalih dokaj visoke. To velja predvsem za perutnino, ki ima ob dokaj majhnih obrokih skoraj astronomske cene. Tudi alkoholne in druge pijače so drage. Večji hoteli vabijo svoje goste tudi s tem, da izobesijo na pročelju miniaturne zastave raznih držav, med njimi tudi našo s petokrako zvezdo in sovjetsko. Železniško postajo so v Grazu zgradili in predali svojemu namenu malce pozneje kot pri nas mariborsko, vendar so projektanti dosegli svoj namen, saj ima od kolodvorske restavracije do tpaletnih in drugih prostorov vse, kar potnik potrebuje. Blizu postaje je tudi non-stop kino, ki začne s predstavami enkrat dopoldne, konča pa nemara ob desetih zvečer. Takrat pa zamre tudi že promet na graških cestah in ulicah in človek dobi vtis, da razen tistih, ki radi posedajo v svojih stalnih gostinskih lokalih, meščani kaj kmalu ležejo k počitku.

Tujec brž opazi tudi to, da sestavljajo prometno policijo in žandarmerijo v veliki večini mlajši kadri, kar velja

Včeraj popoldne je bil v Murški Soboti plenem okrajnega rokometnega odbora. Na plenumu so razpravljali predvsem o pripravi za bližnjo tekmovalno sezono in o ustanovitvi štajerske rokometne lige.

V Moščancih je včeraj posebna komisija določila lokacijo za plavalni bazen, ki ga nameravajo zgraditi ob športnem igrišču. Bazen bodo predvidoma začeli graditi letos v jeseni.

Letošnjih 14. grafičnih iger, ki bodo od 24. do 27. avgusta v Ljubljani, se bo po svojem športnem zastopstvu udeležil tudi kolektiv CZP - Pomurski tisk. Tekmovalne skupine bodo štejele skupno okrog 40 članov in se bodo pomerile v borbi za točke v vseh razpisanih športnih disciplinah.

Nedeljski športni program bo zopet zelo pester. V središču pozornosti ljubiteljev športa bodo vsakokrat jesenske konjske dirke v Ljutomeru. Moštvo Sobotite se bo danes pomerilo na svojem igrišču z mariborskim Branikom in v nedeljo z za sedaj še neznanim nasprotnikom v drugem kolu tekmovalja za pokal FLRJ. Moštvo Radgona se bo predvidoma srečalo z nogometnim moštvom iz sosednje Avstrije, na programu pa je še več prijateljskih nogometnih tekem med klubi PNL.

Na dveh frontah - za Jugoslovanski pokal

CELJE : SOBOTA 1:4 (1:1)

Pred okrog tisoč gledalci sta se preteklo nedeljo srečali v Celju enajststorični domačega Celja in gostujoče Sobotite. Naši nogometaši so premagali Celjane povsem zanesljivo in zasluženo z visokim rezultatom, ki je hkrati pomenil presenečenje za domače navijače, saj so mnogi med njimi vsaj na tihem upali... Strelci golov: Maučec v 31. in 51. minuti, Milošević v 77. in 80. minuti za Sobotito in Cencen za Celje. Tekmo je vodil dokaj dobro Butkovec iz Trbovelj. Moštvi sta nastopili z naslednjimi igralci:

SOBOTA: Vrdjuka, Perić, Martinuš, Skalar, Sečari, Erčavec, Klenec, Drvar, Bagari, Milošević, Maučec, Matijašec.

CELJE: Ograjenšek, Seručić, Vidmar, Zupanc, Joč, Pretnar, Javer (Cencen), Bjelav, Devčić, Belcer, Regner.

KONJSKE DIBKE V LJUTOMERU

Preteklo nedeljo bi morale biti v Ljutomeru jesenske konjske dirke, ki pa so zaradi slabega vremena odpadle. Prireditelj — domači Klub za konjski šport — se je odločil, da bo dirke priredil v nedeljo, 27. avgusta, ker jih na poznejši čas ni mogel odložiti že zaradi tega, ker so vsi najboljši jugoslovanski dirkalni in jahalni konji iz drugih republik že zbrani v Ljutomeru.

Dirke bodo torej v nedeljo ob 14. uri na dirkališču. Posebno zanimiva in atraktivna vožnja bo »Dirka dveletnih kasačev za prvenstvo FLRJ«. Za zmagovalca v tej dirki je prireditelj pripravil posebno plaketo in venec zmage. Po osrednji konjsko-športni prireditvi bodo še avto-moto dirke.

Ljubiteljem lepega športa se torej obeta v nedeljo obilo športnega užitka in zabave!

Brigadirji in rakičanski stadion

Rakičanski športni stadion že dobiva pod pridnimi rokami brigadirjev prve obrise. Mladinska delovna brigada, ki dela sedaj na gradbišču, šteje 27 članov in je splanirala okrog 4800 kv. metrov zemljišča, odpeljala 210 kub. metrov zemlje, podirala drevesa itd. V brigadi imajo mladinci in mladinke urejeno tudi pestro notranje življenje.

Tako so doslej že organizirali skupen ogled Mariborskega tedna, v kratkem pa nameravajo oditi na izlet na Gorjansko. Imeli so tudi več športnih tekmovalj. V šahu je zasedel prvo mesto brigadir Franc Ranfl, fantje so se med seboj pomerili v nogometu in odbojki, dekleta pa v perjarici, namiznem tenisu in odbojki. Organizirali so strelsko tekmovalje med posameznimi desetinami. Zmagala je I. desetina. V načrtu imajo

še športna srečanja s pripadniki JLA v nogometu, šahu in odbojki, z vaško mladino pa se nameravajo pomeriti v košarki in rokometu.

Aktivni so tudi na kulturno-prosvetnem področju. Doslej jim je že predaval sekretar

ŽUNEC - BRONASTA MEDALJA

Na letošnjem atletskem tekmovalju za državno prvenstvo v Ljubljani sta sodelovala tudi dva pomurska atleta.

atletika

Janez Kovač je v teku na 1500 m zasedel v svoji disciplini četrto mesto s časom 3:56,3, medtem ko je Oto Žunec v teku na 110 m ovire dosegel čas

OK LMS Karel Sukič o življenju brigadirjev na zvezni akciji, a v načrtu imajo še eno predavanje. Priredili so tudi tečaj za mopediste in fotomatere. Sicer pa se ob večernih urah polnoštevilno zbirajo tudi v televizijski sobi.

15,6 in se uvrstil med svojimi vrstniki na peto mesto. Tokrat doseženi rezultati pomurskih atletov so najboljši dosežki, ki so jih naši predstavniki zabeležili po osvojitvi na tekmovaljih za državno prvenstvo.

Naš tekmovalac Oto Žunec je pred dnevi sodeloval tudi v državnih reprezentanci na I. mladinskih balkanskih atletskih igrah v Romuniji. V svoji disciplini, v teku na 110 m čez ovire, je zasedel tretje mesto s časom 15,5 in kot najboljši jugoslovanski tekmovalac osvojil bronasto medaljo.

OSMINKA FINALA ROKOMETNEGA TEKMOVANJA ZA POKAL FLRJ

LEDAVČANI ČASTNO KLOVILI

Zadnje nedeljo so se pomerili v Sloveniji tudi najboljša moštva v osminki finala za Jugoslovanski pokal. Tako je pomurski pokalni prvak — moštvo lendavskega Vajenca — imel v gosteh mariborskega Kovinarja, moštvo, ki sicer tekmuje v republiški rokometni ligi.

Ledavčani so v tej tekmi, kot je bilo tudi realno pričakovati, podlegli tehnično boljšemu in izbi-

kušenejšemu nasprotniku, vendar pa je njihov poraz ob končnem rezultatu 13:19 časten in pomeni glede na kakovost gostujočega moštva zanje vsaj delen uspeh. Ledavčani so se Mariborčanom krepko upirali in jim povzročali česte preglavice tudi pred njihovimi vrati, vendar pa je napredovala večja izkušnost in rutiniranost. Tekmo je dobro vodil Obal iz Murske Sobotite.

nasprotniku samo v I. polčasu, ko so tudi prvi vodili. Ze v prvi minuti po vodstvu so gostje izenačili po krivdi domačinov, ki so zatem vidno popustili, čeprav so imeli sicer še več priložnosti za gol, vendar pa jih niso uspeli napadati niso znali izkoristiti. Do konca tekme so gostje dosegli še dva gola.

Sportna gesta Ilirije

Vodstvo ljubljanske Ilirije, ki je v nedeljo gostovalo v Turnišču, je pokazalo pravo športno gesto do domačinov: pri obračunu ni zahtevalo povrnitve vseh stroškov, kot je to predvideno v pogodbi, marveč se je zadovoljilo z znižanim pavšalnim zneskom 10.000 din s tem pa prihranilo NK Turnišču kot gostitelju 20.000 din zube. Ta gesta je nasproti podeželskemu klubu vsekakor vredna pohvale in tudi posnemanja.

V drugem polčasu so gostje povsem zagospodarili na igrišču in v tehnično lepi igri po svoji volji dajali gole. Poraz domačinov ni bil tolikšen, vsekakor pa bi bil častnejši, kot je, da je vratar Turnišča Horvat vsaj malo bolj pošteno branil. Tako pa je prejel samo štiri neubranljive gole. In še več: po šestem голу je celo samovoljno zapustil igrišče in pustil svoje moštvo v kritičnem položaju.

Poraz domačinov je bil sicer pričakovan, vendar ne tako visok. Vzrok: Turniščani tokrat niso vložili v igro toliko poštenosti, kot smo je sicer vajeni pri njih. Katastrofa je torej sledila neobremeni igri moštva kot celote in predvsem skrajno neopornemu zadržanju vratarja.

Moštvo Ilirije se je tokrat dostojno predstavilo občinstvu. Sestavljalo ga večina mladi igralci, telesno dobro razviti in s solidnim tehničnim znanjem. V SCL bodo lahko že naslednjemu moštvu prekržili račune in mu odvzeli že v naprej »planirane« točke.

NAFTA ZMAGUJE

Moštvo Nafta iz Lendave se, kot kaže, zelo intenzivno pripravlja na bližnje tekmovalje v Pomurski nogometni ligi. V sredini preteklega tedna je imelo doma v gosteh nogometaše iz Preloga na Hrvaškem in jih premagalo z rezultatom 6:3, v nedeljo pa je bilo gost v Prelogu in je iz priateljskega srečanja izvil neodločen rezultat 2:2 kljub prednosti domačega terlača in občinstva za nasprotnika.

Po rezultatih, ki jih dosega lendavska Nafta v priateljskih srečanjih pred odločilnim startom, lahko sklepamo, da bo enajststorična iz Lendave v prihodnjih tekmovalnih sezonah eden glavnih favoritov za prvo mesto na lestvici v pomurski kakovostni skupini.

BELTINCI : SOBOTA II 4:2

Nedeljsko priateljsko srečanje med moštvoma Pečincev in Sobotite II se je v Beltincih končalo z zmago domačinov, ki so bili v zaključnih akcijah pred nasprotnikovimi vrati učinkovitejši kot gostje. Sicer pa je bila to tekma enakovrednih nasprotnikov. Za domače moštvo je tokrat nastopil tudi Maučec II, ki je zabil tri gole.

1945 TELESNA VZGOJA 1961 IN ŠPORT

V konjskem športu, ki je že tradicija Ljutomeru, smo dosegli po osvojitvi več uspehov. Na dirkališču v Ljutomeru in prej na Cenu je bilo zabeleženih več državnih hitrostnih rekordov. Tako je konj Liktor v dirki dosegel jugoslovanski rekord s časom 1,23 in izboljšal čas za 5 sekund. Zanimivo je tudi, da so kar štiri konji v tej dirki presegli prejšnje čase. Konja Puncika in Gejta sta izboljšala čas v dvoprežni dirki na 1,33. Najboljši čas na ljutomerskem dirkališču pa je dosegla kobila Puncika — 1,22,4.

V novozgrajenih hlevih ob dirkališču je sedaj devet mladih konj, s katerimi redno trenirajo. Klub za konjski šport v Ljutomeru ima tudi stalnega trenerja; večji del po njegovi zaslugi so posamezni konji že vidno izboljšali svoje hitrostne čase.

Pred leti smo v Pomurju še precej veljali tudi v šahu. Soboško šahovsko društvo je bilo osrednja šahovska organizacija v pokrajini; ta je s svojimi tekmovalnimi moštvi nastopala tudi na nekaterih osrednjih šahovskih prireditvah. Kot posamezniki so se posebno ugodno uveljavljali Kos, Režonja, brata Hari in drugi. Med največje društvene uspehe sodijo brez dvoma: ugodna razvrstitev tekmovalnih moštev na tekmovaljih za okrajno prvenstvo, nekajkrat zapovrstvo osvojen V. ali VI. mesto na tekmovalju slovenskih mestnih reprezentanc in osvojitve pokala s prvim mestom na tekmovalju v poštastiv 20-letnice izhajanja Ljudske pravice v Lendavi. Na tem tekmovalju je nastopilo tudi več jugoslovanskih in slovenskih vrhunskih šahistov z moškimi in velemoškimi naslovi. Več let zapovrstvo so se soboški šahisti udeleževali tudi tekmovalj za republiško prvenstvo v posameznih starostnih skupinah in zasedli tudi nekaj ugodnih mest.

V strelstvu, ki je zadnja leta prešlo prvo etapo svojega uspešnega razvoja, je bilo osrednja šahovska organizacija v pokrajini; ta je s svojimi tekmovalnimi moštvi nastopala tudi na nekaterih osrednjih šahovskih prireditvah. Kot posamezniki so se posebno ugodno uveljavljali Kos, Režonja, brata Hari in drugi. Med največje društvene uspehe sodijo brez dvoma: ugodna razvrstitev tekmovalnih moštev na tekmovaljih za okrajno prvenstvo, nekajkrat zapovrstvo osvojen V. ali VI. mesto na tekmovalju slovenskih mestnih reprezentanc in osvojitve pokala s prvim mestom na tekmovalju v poštastiv 20-letnice izhajanja Ljudske pravice v Lendavi. Na tem tekmovalju je nastopilo tudi več jugoslovanskih in slovenskih vrhunskih šahistov z moškimi in velemoškimi naslovi. Več let zapovrstvo so se soboški šahisti udeleževali tudi tekmovalj za republiško prvenstvo v posameznih starostnih skupinah in zasedli tudi nekaj ugodnih mest.

V strelstvu, ki je zadnja leta prešlo prvo etapo svojega uspešnega razvoja, je bilo osrednja šahovska organizacija v pokrajini; ta je s svojimi tekmovalnimi moštvi nastopala tudi na nekaterih osrednjih šahovskih prireditvah. Kot posamezniki so se posebno ugodno uveljavljali Kos, Režonja, brata Hari in drugi. Med največje društvene uspehe sodijo brez dvoma: ugodna razvrstitev tekmovalnih moštev na tekmovaljih za okrajno prvenstvo, nekajkrat zapovrstvo osvojen V. ali VI. mesto na tekmovalju slovenskih mestnih reprezentanc in osvojitve pokala s prvim mestom na tekmovalju v poštastiv 20-letnice izhajanja Ljudske pravice v Lendavi. Na tem tekmovalju je nastopilo tudi več jugoslovanskih in slovenskih vrhunskih šahistov z moškimi in velemoškimi naslovi. Več let zapovrstvo so se soboški šahisti udeleževali tudi tekmovalj za republiško prvenstvo v posameznih starostnih skupinah in zasedli tudi nekaj ugodnih mest.

V strelstvu, ki je zadnja leta prešlo prvo etapo svojega uspešnega razvoja, je bilo osrednja šahovska organizacija v pokrajini; ta je s svojimi tekmovalnimi moštvi nastopala tudi na nekaterih osrednjih šahovskih prireditvah. Kot posamezniki so se posebno ugodno uveljavljali Kos, Režonja, brata Hari in drugi. Med največje društvene uspehe sodijo brez dvoma: ugodna razvrstitev tekmovalnih moštev na tekmovaljih za okrajno prvenstvo, nekajkrat zapovrstvo osvojen V. ali VI. mesto na tekmovalju slovenskih mestnih reprezentanc in osvojitve pokala s prvim mestom na tekmovalju v poštastiv 20-letnice izhajanja Ljudske pravice v Lendavi. Na tem tekmovalju je nastopilo tudi več jugoslovanskih in slovenskih vrhunskih šahistov z moškimi in velemoškimi naslovi. Več let zapovrstvo so se soboški šahisti udeleževali tudi tekmovalj za republiško prvenstvo v posameznih starostnih skupinah in zasedli tudi nekaj ugodnih mest.

V strelstvu, ki je zadnja leta prešlo prvo etapo svojega uspešnega razvoja, je bilo osrednja šahovska organizacija v pokrajini; ta je s svojimi tekmovalnimi moštvi nastopala tudi na nekaterih osrednjih šahovskih prireditvah. Kot posamezniki so se posebno ugodno uveljavljali Kos, Režonja, brata Hari in drugi. Med največje društvene uspehe sodijo brez dvoma: ugodna razvrstitev tekmovalnih moštev na tekmovaljih za okrajno prvenstvo, nekajkrat zapovrstvo osvojen V. ali VI. mesto na tekmovalju slovenskih mestnih reprezentanc in osvojitve pokala s prvim mestom na tekmovalju v poštastiv 20-letnice izhajanja Ljudske pravice v Lendavi. Na tem tekmovalju je nastopilo tudi več jugoslovanskih in slovenskih vrhunskih šahistov z moškimi in velemoškimi naslovi. Več let zapovrstvo so se soboški šahisti udeleževali tudi tekmovalj za republiško prvenstvo v posameznih starostnih skupinah in zasedli tudi nekaj ugodnih mest.

V strelstvu, ki je zadnja leta prešlo prvo etapo svojega uspešnega razvoja, je bilo osrednja šahovska organizacija v pokrajini; ta je s svojimi tekmovalnimi moštvi nastopala tudi na nekaterih osrednjih šahovskih prireditvah. Kot posamezniki so se posebno ugodno uveljavljali Kos, Režonja, brata Hari in drugi. Med največje društvene uspehe sodijo brez dvoma: ugodna razvrstitev tekmovalnih moštev na tekmovaljih za okrajno prvenstvo, nekajkrat zapovrstvo osvojen V. ali VI. mesto na tekmovalju slovenskih mestnih reprezentanc in osvojitve pokala s prvim mestom na tekmovalju v poštastiv 20-letnice izhajanja Ljudske pravice v Lendavi. Na tem tekmovalju je nastopilo tudi več jugoslovanskih in slovenskih vrhunskih šahistov z moškimi in velemoškimi naslovi. Več let zapovrstvo so se soboški šahisti udeleževali tudi tekmovalj za republiško prvenstvo v posameznih starostnih skupinah in zasedli tudi nekaj ugodnih mest.

V strelstvu, ki je zadnja leta prešlo prvo etapo svojega uspešnega razvoja, je bilo osrednja šahovska organizacija v pokrajini; ta je s svojimi tekmovalnimi moštvi nastopala tudi na nekaterih osrednjih šahovskih prireditvah. Kot posamezniki so se posebno ugodno uveljavljali Kos, Režonja, brata Hari in drugi. Med največje društvene uspehe sodijo brez dvoma: ugodna razvrstitev tekmovalnih moštev na tekmovaljih za okrajno prvenstvo, nekajkrat zapovrstvo osvojen V. ali VI. mesto na tekmovalju slovenskih mestnih reprezentanc in osvojitve pokala s prvim mestom na tekmovalju v poštastiv 20-letnice izhajanja Ljudske pravice v Lendavi. Na tem tekmovalju je nastopilo tudi več jugoslovanskih in slovenskih vrhunskih šahistov z moškimi in velemoškimi naslovi. Več let zapovrstvo so se soboški šahisti udeleževali tudi tekmovalj za republiško prvenstvo v posameznih starostnih skupinah in zasedli tudi nekaj ugodnih mest.

V strelstvu, ki je zadnja leta prešlo prvo etapo svojega uspešnega razvoja, je bilo osrednja šahovska organizacija v pokrajini; ta je s svojimi tekmovalnimi moštvi nastopala tudi na nekaterih osrednjih šahovskih prireditvah. Kot posamezniki so se posebno ugodno uveljavljali Kos, Režonja, brata Hari in drugi. Med največje društvene uspehe sodijo brez dvoma: ugodna razvrstitev tekmovalnih moštev na tekmovaljih za okrajno prvenstvo, nekajkrat zapovrstvo osvojen V. ali VI. mesto na tekmovalju slovenskih mestnih reprezentanc in osvojitve pokala s prvim mestom na tekmovalju v poštastiv 20-letnice izhajanja Ljudske pravice v Lendavi. Na tem tekmovalju je nastopilo tudi več jugoslovanskih in slovenskih vrhunskih šahistov z moškimi in velemoškimi naslovi. Več let zapovrstvo so se soboški šahisti udeleževali tudi tekmovalj za republiško prvenstvo v posameznih starostnih skupinah in zasedli tudi nekaj ugodnih mest.

V strelstvu, ki je zadnja leta prešlo prvo etapo svojega uspešnega razvoja, je bilo osrednja šahovska organizacija v pokrajini; ta je s svojimi tekmovalnimi moštvi nastopala tudi na nekaterih osrednjih šahovskih prireditvah. Kot posamezniki so se posebno ugodno uveljavljali Kos, Režonja, brata Hari in drugi. Med največje društvene uspehe sodijo brez dvoma: ugodna razvrstitev tekmovalnih moštev na tekmovaljih za okrajno prvenstvo, nekajkrat zapovrstvo osvojen V. ali VI. mesto na tekmovalju slovenskih mestnih reprezentanc in osvojitve pokala s prvim mestom na tekmovalju v poštastiv 20-letnice izhajanja Ljudske pravice v Lendavi. Na tem tekmovalju je nastopilo tudi več jugoslovanskih in slovenskih vrhunskih šahistov z moškimi in velemoškimi naslovi. Več let zapovrstvo so se soboški šahisti udeleževali tudi tekmovalj za republiško prvenstvo v posameznih starostnih skupinah in zasedli tudi nekaj ugodnih mest.

V strelstvu, ki je zadnja leta prešlo prvo etapo svojega uspešnega razvoja, je bilo osrednja šahovska organizacija v pokrajini; ta je s svojimi tekmovalnimi moštvi nastopala tudi na nekaterih osrednjih šahovskih prireditvah. Kot posamezniki so se posebno ugodno uveljavljali Kos, Režonja, brata Hari in drugi. Med največje društvene uspehe sodijo brez dvoma: ugodna razvrstitev tekmovalnih moštev na tekmovaljih za okrajno prvenstvo, nekajkrat zapovrstvo osvojen V. ali VI. mesto na tekmovalju slovenskih mestnih reprezentanc in osvojitve pokala s prvim mestom na tekmovalju v poštastiv 20-letnice izhajanja Ljudske pravice v Lendavi. Na tem tekmovalju je nastopilo tudi več jugoslovanskih in slovenskih vrhunskih šahistov z moškimi in velemoškimi naslovi. Več let zapovrstvo so se soboški šahisti udeleževali tudi tekmovalj za republiško prvenstvo v posameznih starostnih skupinah in zasedli tudi nekaj ugodnih mest.

V strelstvu, ki je zadnja leta prešlo prvo etapo svojega uspešnega razvoja, je bilo osrednja šahovska organizacija v pokrajini; ta je s svojimi tekmovalnimi moštvi nastopala tudi na nekaterih osrednjih šahovskih prireditvah. Kot posamezniki so se posebno ugodno uveljavljali Kos, Režonja, brata Hari in drugi. Med največje društvene uspehe sodijo brez dvoma: ugodna razvrstitev tekmovalnih moštev na tekmovaljih za okrajno prvenstvo, nekajkrat zapovrstvo osvojen V. ali VI. mesto na tekmovalju slovenskih mestnih reprezentanc in osvojitve pokala s prvim mestom na tekmovalju v poštastiv 20-letnice izhajanja Ljudske pravice v Lendavi. Na tem tekmovalju je nastopilo tudi več jugoslovanskih in slovenskih vrhunskih šahistov z moškimi in velemoškimi naslovi. Več let zapovrstvo so se soboški šahisti udeleževali tudi tekmovalj za republiško prvenstvo v posameznih starostnih skupinah in zasedli tudi nekaj ugodnih mest.

V strelstvu, ki je zadnja leta prešlo prvo etapo svojega uspešnega razvoja, je bilo osrednja šahovska organizacija v pokrajini; ta je s svojimi tekmovalnimi moštvi nastopala tudi na nekaterih osrednjih šahovskih prireditvah. Kot posamezniki so se posebno ugodno uveljavljali Kos, Režonja, brata Hari in drugi. Med največje društvene uspehe sodijo brez dvoma: ugodna razvrstitev tekmovalnih moštev na tekmovaljih za okrajno prvenstvo, nekajkrat zapovrstvo osvojen V. ali VI. mesto na tekmovalju slovenskih mestnih reprezentanc in osvojitve pokala s prvim mestom na tekmovalju v poštastiv 20-letnice izhajanja Ljudske pravice v Lendavi. Na tem tekmovalju je nastopilo tudi več jugoslovanskih in slovenskih vrhunskih šahistov z moškimi in velemoškimi naslovi. Več let zapovrstvo so se soboški šahisti udeleževali tudi tekmovalj za republiško prvenstvo v posameznih starostnih skupinah in zasedli tudi nekaj ugodnih mest.

V strelstvu, ki je zadnja leta prešlo prvo etapo svojega uspešnega razvoja, je bilo osrednja šahovska organizacija v pokrajini; ta je s svojimi tekmovalnimi moštvi nastopala tudi na nekaterih osrednjih šahovskih prireditvah. Kot posamezniki so se posebno ugodno uveljavljali Kos, Režonja, brata Hari in drugi. Med največje društvene uspehe sodijo brez dvoma: ugodna razvrstitev tekmovalnih moštev na tekmovaljih za okrajno prvenstvo, nekajkrat zapovrstvo osvojen V. ali VI. mesto na tekmovalju slovenskih mestnih reprezentanc in osvojitve pokala s prvim mestom na tekmovalju v poštastiv 20-letnice izhajanja Ljudske pravice v Lendavi. Na tem tekmovalju je nastopilo tudi več jugoslovanskih in slovenskih vrhunskih šahistov z moškimi in velemoškimi naslovi. Več let zapovrstvo so se soboški šahisti udeleževali tudi tekmovalj za republiško prvenstvo v posameznih starostnih skupinah in zasedli tudi nekaj ugodnih mest.

V strelstvu, ki je zadnja leta prešlo prvo etapo svojega uspešnega razvoja, je bilo osrednja šahovska organizacija v pokrajini; ta je s svojimi tekmovalnimi moštvi nastopala tudi na nekaterih osrednjih šahovskih prireditvah. Kot posamezniki so se posebno ugodno uveljavljali Kos, Režonja, brata Hari in drugi. Med največje društvene uspehe sodijo brez dvoma: ugodna razvrstitev tekmovalnih moštev na tekmovaljih za okrajno prvenstvo, nekajkrat zapovrstvo osvojen V. ali VI. mesto na tekmovalju slovenskih mestnih reprezentanc in osvojitve pokala s prvim mestom na tekmovalju v poštastiv 20-letnice izhajanja Ljudske pravice v Lendavi. Na tem tekmovalju je nastopilo tudi več jugoslovanskih in slovenskih vrhunskih šahistov z moškimi in velemoškimi naslovi. Več let zapovrstvo so se soboški šahisti udeleževali tudi tekmovalj za republiško prvenstvo v posameznih starostnih skupinah in zasedli tudi nekaj ugodnih mest.

V strelstvu, ki je zadnja leta prešlo prvo etapo svojega uspešnega razvoja, je bilo osrednja šahovska organizacija v pokrajini; ta je s svojimi tekmovalnimi moštvi nastopala tudi na nekaterih osrednjih šahovskih prireditvah. Kot posamezniki so se posebno ugodno uveljavljali Kos, Režonja, brata Hari in drugi. Med največje društvene uspehe sodijo brez dvoma: ugodna razvrstitev tekmovalnih moštev na tekmovaljih za okrajno prvenstvo, nekajkrat zapovrstvo osvojen V. ali VI. mesto na tekmovalju slovenskih mestnih reprezentanc in osvojitve pokala s prvim mestom na tekmovalju v poštastiv 20-letnice izhajanja Ljudske pravice v Lendavi. Na tem tekmovalju je nastopilo tudi več jugoslovanskih in slovenskih vrhunskih šahistov z moškimi in velemoškimi naslovi. Več let zapovrstvo so se soboški šahisti udeleževali tudi tekmovalj za republiško prvenstvo v posameznih starostnih skupinah in zasedli tudi nekaj ugodnih mest.

V strelstvu, ki je zadnja leta prešlo prvo etapo svojega uspešnega razvoja, je bilo osrednja šahovska organizacija v pokrajini; ta je s svojimi tekmovalnimi moštvi nastopala tudi na nekaterih osrednjih šahovskih prireditvah. Kot posamezniki so se posebno ugodno uveljavljali Kos, Režonja, brata Hari in drugi. Med največje društvene uspehe sodijo brez dvoma: ugodna razvrstitev tekmovalnih moštev na tekmovaljih za okrajno prvenstvo, nekajkrat zapovrstvo osvojen V. ali VI. mesto na tekmovalju slovenskih mestnih reprezentanc in osvojitve pokala s prvim mestom na tekmovalju v poštastiv 20-letnice izhajanja Ljudske pravice v Lendavi. Na tem tekmovalju je nastopilo tudi več jugoslovanskih in slovenskih vrhunskih šahistov z moškimi in velemoškimi naslovi. Več let zapovrstvo so se soboški šahisti udeleževali tudi tekmovalj za republiško prvenstvo v posameznih starostnih skupinah in zasedli tudi nekaj ugodnih mest.

V strelstvu, ki je zadnja leta prešlo prvo etapo svojega uspešnega razvoja, je bilo osrednja šahovska organizacija v pokrajini; ta je s svojimi tekmovalnimi moštvi nastopala tudi na nekaterih osrednjih šahovskih prireditvah. Kot posamezniki so se posebno ugodno uveljavljali Kos, Režonja, brata Hari in drugi. Med največje društvene uspehe sodijo brez dvoma: ugodna razvrstitev tekmovalnih moštev na tekmovaljih za okrajno prvenstvo, nekajkrat zapovrstvo osvojen V. ali VI. mesto na tekmovalju slovenskih mestnih reprezentanc in osvojitve pokala s prvim mestom na tekmovalju v poštastiv 20-letnice izhajanja Ljudske pravice v Lendavi. Na tem tekmovalju je nastopilo tudi več jugoslovanskih in slovenskih vrhunskih šahistov z moškimi in velemoškimi naslovi. Več let zapovrstvo so se soboški šahisti udeleževali tudi tekmovalj za republiško prvenstvo v posameznih starostnih skupinah in zasedli tudi nekaj ugodnih mest.

V strelstvu, ki je zadnja leta prešlo prvo etapo svojega uspešnega razvoja, je bilo osrednja šahovska organizacija v pokrajini; ta je s svojimi tekmovalnimi moštvi nastopala tudi na nekaterih osrednjih šahovskih prireditvah. Kot posamezniki so se posebno ugodno uveljavljali Kos, Režonja, brata Hari in drugi. Med največje društvene uspehe sodijo brez dvoma: ugodna razvrstitev tekmovalnih moštev na tekmovaljih za okrajno prvenstvo, nekajkrat zapovrstvo osvojen V. ali VI. mesto na tekmovalju slovenskih mestnih reprezentanc in osvojitve pokala s prvim mestom na tekmovalju v poštastiv 20-letnice izhajanja Ljudske pravice v Lendavi. Na tem tekmovalju je nastopilo tudi več jugoslovanskih in slovenskih vrhunskih šahistov z moškimi in velemoškimi naslovi. Več let zapovrstvo so se soboški šahisti udeleževali tudi tekmovalj za republiško prvenstvo v posameznih starostnih skupinah in zasedli tudi nekaj ugodnih mest.

V strelstvu, ki je zadnja leta prešlo prvo etapo svojega uspešnega razvoja, je bilo osrednja šahovska organizacija v pokrajini; ta je s svojimi tekmovalnimi moštvi nastopala tudi na nekaterih osrednjih šahovskih prireditvah. Kot posamezniki so se posebno ugodno uveljavljali Kos, Režonja, brata Hari in drugi. Med največje društvene uspehe sodijo brez dvoma: ugodna razvrstitev tekmovalnih moštev na tekmovaljih za okrajno prvenstvo, nekajkrat zapovrstvo osvojen V. ali VI. mesto na tekmovalju slovenskih mestnih reprezentanc in osvojitve pokala s prvim mestom na tekmovalju v poštastiv 20-letnice izhajanja Ljudske pravice v Lendavi. Na tem tekmovalju je nastopilo tudi več jugoslovanskih in slovenskih vrhunskih šahistov z moškimi in velemoškimi naslovi. Več let zapovrstvo so se soboški šahisti udeleževali tudi tekmovalj za republiško prvenstvo v posameznih starostnih skupinah in zasedli tudi nekaj ugodnih mest.

V strelstvu, ki je zadnja leta prešlo prvo etapo svojega uspešnega razvoja, je bilo osrednja šahovska organizacija v pokrajini; ta je s svojimi tekmovalnimi moštvi nastopala tudi na nekaterih osrednjih šahovskih prireditvah. Kot posamezniki so se posebno ugodno uveljavljali Kos, Režonja, brata Hari in drugi. Med največje društvene uspehe sodijo brez dvoma: ugodna razvrstitev tekmovalnih moštev na tekmovaljih za okrajno prvenstvo, nekajkrat zapovrstvo osvojen V. ali VI. mesto na tekmovalju slovenskih mestnih reprezentanc in osvojitve pokala s prvim mestom na tekmovalju v poštastiv 20-letnice izhajanja Ljudske pravice v Lendavi. Na tem tekmovalju je nastopilo tudi več jugoslovanskih in slovenskih vrhunskih šahistov z moškimi in velemoškimi naslovi. Več let zapovrstvo so se soboški šahisti udeleževali tudi tekmovalj za republiško prvenstvo v posameznih starostnih skupinah in zasedli tudi nekaj ugodnih mest.

V strelstvu, ki je zadnja leta prešlo prvo etapo svojega uspešnega razvoja, je bilo osrednja šahovska organizacija v pokrajini; ta je s svojimi tekmovalnimi moštvi nastopala tudi na nekaterih osrednjih šahovskih prireditvah. Kot posamezniki so se posebno ugodno uveljavljali Kos, Režonja, brata Hari in drugi. Med največje društvene uspehe sodijo brez dvoma: ugodna razvrstitev tekmovalnih moštev na tekmovaljih za okrajno prvenstvo, nekajkrat zapovrstvo osvojen V. ali VI. mesto na tekmovalju slovenskih mestnih reprezentanc in osvojitve pokala s prvim mestom na tekmovalju v poštastiv 20-letnice izhajanja Ljudske pravice v Lendavi. Na tem tekmovalju je nastopilo tudi več jugoslovanskih in slovenskih vrhunskih šahistov z moškimi in velemoškimi naslovi. Več let zapovrstvo so se soboški šahisti udeleževali tudi tekmovalj za republiško prvenstvo v posameznih starostnih skupinah in zasedli tudi nekaj ugodnih mest.

V strelstvu, ki je zadnja leta prešlo prvo etapo svojega uspešnega razvoja, je bilo osrednja šahovska organizacija v pokrajini; ta je s svojimi tekmovalnimi moštvi nastopala tudi na nekaterih osrednjih šahovskih prireditvah. Kot posamezniki so se posebno ugodno uveljavljali Kos, Režonja, brata Hari in drugi. Med največje društvene uspehe sodijo brez dvoma: ugodna razvrstitev tekmovalnih moštev na tekmovaljih za okrajno prvenstvo, nekajkrat zapovrstvo osvojen V. ali VI. mesto na tekmovalju slovenskih mestnih reprezentanc in osvojitve pokala s prvim mestom na tekmovalju v poštastiv 20-letnice izhajanja Ljudske pravice v Lendavi. Na tem tekmovalju je nastopilo tudi več jugoslovanskih in slovenskih vrhunskih šahistov z moškimi in velemoškimi naslovi. Več let zapovrstvo so se soboški šahisti udeleževali tudi tekmovalj za republiško prvenstvo v posameznih starostnih skupinah in zasedli tudi nekaj ugodnih mest.

MALA KRONIKA

PES PREPREČIL

NADALJNO VOŽNJO
Franc Roškar iz Maribora se je z motornim kolesom znamke NSU peljal skozi vas Radostinci proti Mariboru. Nenadoma je iz nekega dvorišča prišel pes in mu skočil pred prednje kolo. Motorist je padel in se laže poškodoval. Na motorju je razbil prednjo luč in blatnik. Škoda na vozilu znaša okrog 25 tisoč dinarjev.

NI NAKAZAL SPREMENBE

SMERI
Kolesar Franc Miholič iz Cubra se je peljal z Mote proti Krapju. Ker pri zavijanju ni nakazal spremembe smeri, ga je z motorjem zadel za njim vozeči motorist Davorin Babič iz Murske Sobotice. Poškodovan ni bil nobeden, pač pa je na motorju nastala škoda za okrog 50 tisoč dinarjev.

Z AVTOMOBILOM ZADEL V KOLESARJO

Avtomobilist Slavko Kocjan se je z Zg. Kamenščaka peljal proti Ormožu. Iz dvorišča opekarne v Ljutomeru se je s kolesom pripeljal Kristina Rihnar. Pri zavijanju kolesarja ni nakazal spremembe smeri. Ko je tako nenadoma zavila, jo je avto zadel s prednjim blatnikom in jo je s kolesom vred vrgel na prednji del avtomobila. Na avtomobilu se je razbilo prednje steklo. Škoda je ocenjena na približno 40 tisoč dinarjev.

TAKOJ PO POVZROČENI NESREČI POBEGNIL

Sofer Franc Mitnjek je dne 7. t. m. upravljal tovorni avtomobil. Pred križiščem v G. Bistrici je F. Mitnjek vozil po skrajni levi strani ceste. V tem času je z nasprotno smeri pripeljal kolesar Stefan Bačič. S prednjim delom avtomobila je zadel v kolesarja, ki je dobil lažje poškodbe. Materialna škoda na kolesu znaša okrog 3 tisoč dinarjev. Franc Mitnjek je sicer takoj po nesreči tovarnjak ustavil, vendar ni hotel počakati komisije, temveč je takoj odpeljal.

ROJSTVA

Rodile so: Marija Senica iz Beltincev - deklica, Irena Nemec iz Tešanjca - dečka, Elizabeta Sreč iz Izakovec - dečka, Marija Kozic iz Markiševca - deklica, Marija Matuš iz Radovca - deklica, Marija Litrop iz Vipolže - dečka, Marija Sarkan iz Sotine - dečka, Marija Pelce iz Ročičkega vrha - dečka, Marija Banič iz Rakičana - dečka, Angela Zelko iz Velike Polane - dečka, Marija Vozlič iz Presika - deklica, Irena Babič iz Doline - deklica, Marija Horvat s Plitviškega vrha - dečka, Irma Sobočan iz Struškovec - dečka, Ana Vozlič iz Žepce - deklica, Vilma Horvat iz Borejca - dečka, Vera Jerič iz Bakovec - dečka, Marija Mikuš iz Ljutomer - deklica, Mita Zelko iz Slatine Radenci - dečka, Elizabeta Hančkovič s Kamenčaka - deklica, Barbara Zver iz Lipe - deklica, Darinka Kuhar iz Salovec - deklica, Ljudmila Gregorinčič iz Mekotnjaka - dečka, Marija Kosednar iz Kroga - dečka, Marija Horvat iz Vanča vasi - deklica, Helena Lovenjak iz Poznanovec - deklica, Ana Iskra iz Cernca - deklica, Rozina Lebar iz Lendave - dečka, Verona Laki iz Velike Polane - dečka.

POROKE

Poročili so se: Franc Huber, predmetni učitelj iz G. Slavec in Stanislava Praprotnik, učiteljica iz Vodranec.

SMRTI

Umrli so: Ana Ferš iz Lomanača, stara 64 let, Ferdo Ciglar iz Rakičana, star 87 let; Martin Milnarič iz Trnovca, star 66 let.

NESREČE

A. A. gradbeni delovodja iz Salinec št. 32 je padel z motorja ter se poškodoval na glavi.

K. L. kmet iz Stavečinec je padel s kolesa ter se poškodoval na glavi ter po obrazu.

P. S., nočni čuvaj iz Murske Sobotice, je padel po stopnicah ter si zlomil desno nogo v kolenu.

S. J., delavec iz Pečarovec, si je pri delu z mlatilnico poškodoval desno roko.

P. A., gosp. pomočnica iz Gornje Radgone, se je s srpom vrežala v levo roko.

Z. K., upokojenka iz Murske Sobotice je padla ter si poškodovala levo podkoleno.

G. G., pos. iz Rakičana, je padel z voza ter si poškodoval levo koleno.

G. A., sin posestnika iz Petanjca, je padel po stopnicah ter se pri tem poškodoval na čelu ter levem komolcu.

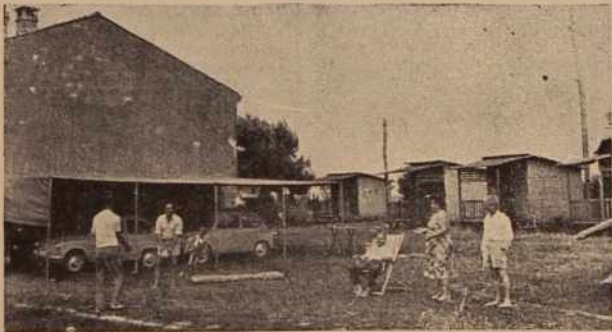
G. P. iz Kobilja je udarilo oje priklovice ter mu zlomilo desno podkoleno.

G. E., pos. iz Fokovec, so krave prevrgle na paši ter jo poškodovala.

K. L., hči pos. iz Vučje gomile, je vtrkala prste desne roke v slamoreznic, ki ji je poškodovala prst na desni roki.

H. K., del. iz Fokovec, je padla s kolesa ter si zlomila levo podkoleno.

C. F., del. pri Panoniji iz Murske Sobotice, si je pri stroju poškodoval rlec desne roke.

Radgonska podjetja so tudi letos omogočila svojim zaposlenim cenen odih na morju. V Lovrečici pri Umagu je Počitniška skupnost Gornja Radgona, v katero so vključene vse gospodarske organizacije radgonske občine, uredila počitniški dom in postavila nekaj weekend hiše. Trikrat na mesec se 40 do 50 ljudi prijetno navžije toplega sonca na našem lepem Jadranu. Dnevni penziona za odrasle je 500 dinarjev, za otroke do 12 let starosti pa 250 dinarjev. Nekatera podjetja prispevajo svojim članom še 200 dinarjev dnevno, tako da je penziona za delavce le 300 dinarjev dnevno. Zato ni čudno, da bo v Lovrečici letovalo nad 50 odst. delavcev radgonskih podjetij.

Na sliki: počitniški dom in weekend hišice v Lovrečici pri Umagu.

Mali OGIAST

GOSPODINJSKO pomočnico sprejem za 3-člansko družino, Petretič, frizer, Slatina Radenci. M-1044

MOTORNO KOLO »Pretis« in televizor »Panorama«, ocenjeni prodam. Ing. Tratnik, Lendava. M-1057

HISO z gospodarskim posojilom vse zidano in 1 ha zemlje, ob prometni cesti, prodam. Cena 650.000 din. Janez Svare, Sp. Senarska 23, p. Gradisce v Slov. Maribor. M-1045

HISO z gospodarskim posojilom in posestu prodam. Gerlinec 14, p. Cankova. M-1046

DIJAKA, pritenega, sprejem na stanovanje in hrano. Ciri Metelkova 34, M. Sobotica. M-1047

DIJAKINJI 1 ali 2, ki bi obiskovali šolo v popoldanskih urah, sprejem na stanovanje. Pogoji so ugodni. Naslov v uradni listi. M-1059

HISO in vinograd s sadovnjakom, v bližini Ljutomer, z letnim pridelkom, prodam. Vprašati v Ljutomeru, Lendavska 5. M-1052

OBVESTILO! Odvetnik Jože Brunec, odpre 1. septembra 1961 v Murski Soboti (začasno Prešernova 14) odvetniško pisarno. M-1051

PISALNI STROJ »Continental« prodamo. »Steklo-Barve«, Ljutomer. M-1054

VAJENCA za pekarsko stroko sprejem takoj. Jože Černjavič, pekarna, Beltinci. M-1055

TRAVNIKA 4 oraloč z otavo za košnjo prodam v Gederovcih. Prešernova 8, Tivadar, Murska Sobotica. M-1058

ZAHVALA

Zahvaljujemo se partizanski patrulji, ki je obiskala grob našega sina in položila nanj vence, kakor tudi pionirjem in tov. upravitelju za njegov govor, ter vsem ostalim, ki so se te slavnosti udeležili.

Starši, sestra z močem in nečakinja. - Vučja gomila

G. E. iz Jurija je telica stopila na desno nogo ter ji je poškodovala.

G. S., pos. iz Nedelice, je sekal drva, pri tem se je po nesreči udaril v levo koleno.

G. F., sin pos. iz Murske Sobotice, se je peljal na kolesu. Pri padcu si je poškodoval obe kolena.

V. F., star 5 let, je vtrkal nogo med špice kolesa, pri tem si je poškodoval levo nogo.

Z. S., pos. iz Markovec. Odkopljena mlatilnica ga je stisnila h kotlu stroja, pri tem je dobil opekline po prsih, trebuhu in desni nogi.

Tedenski KOLEDAR

Petek, 25. avgusta - Dragorad Sobotica, 26. avgusta - Peruša Nedelja, 27. avgusta - Zlatko Ponedeljek, 28. avgusta - Avgustin Torek, 29. avgusta - Boleslav Sreda, 30. avgusta - Maša Četrtek, 31. avgusta - Borivoj

Zdravstvena DEŽURNA SLUŽBA

Od 25. avgusta do 1. septembra 1961 bodo opravljali nedeljsko in dežurno službo naslednji zdravniki:

26. 8. 1961 dr. Gruškovnjak
27. 8. 1961 dr. Gruškovnjak
28. 8. 1961 dr. Sedlaček Jan
29. 8. 1961 dr. Gruškovnjak
30. 8. 1961 dr. Sedlaček Jan
31. 8. 1961 dr. Gruškovnjak
1. 9. 1961 dr. Sedlaček Jan

KINO

MURSKA SOBOTA - od 25.-27. avgusta jugoslovanski barvni kinemaskopski film: »Kapetan Leš«; od 28.-29. avgusta francoski vstavijski film: »Ti strip«; od 30.-31. avgusta francoski film: »Rdečelasi Julija«.

LJUTOMER - od 26.-27. avgusta italijanski vstavijski barvni film: »Vojna in mir I. del«; od 30.-31. avgusta italijanski vstavijski barvni film: »Vojna in mir II. del«.

SLATINA RADENCI - od 27.-28. avgusta ameriški barvni kinemaskopski film: »Kralj in jaz«; 31. avgusta španski film: »Smrt kolesarja«.

GORNJA RADGONA - od 26.-27. avgusta ameriški vstavijski film: »Ponos in strast«; od 30. do 31. avgusta italijanski barvni kinemaskopski film: »Današnja dekleta«.

SALOVCI - od 26.-27. avgusta jugoslovanski film: »Naša pot se razbija«.

VIDEM OB SCAVNICI - od 26.-27. avgusta francoski film: »Dvigalo k morišču«.

KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU - od 26.-27. avgusta ameriški film: »Dobro jutro gđ. Dov«.

DAROVALCI KRVI NA TRANSFUZIJSKI POSTAJI MURSKA SOBOTA

OD 14. DO 19. AVGUSTA 1961

Marija Smodiš iz Petanjca - štirinajstlet, Marija Podisek - družica, Roman Ravnič - družica, Franc Fieko, vsi iz M. Sobotice; Regina Erjavec iz Beltincev - šestlet, Stanislava Senekovič iz Crensovec - sedemlet, Ivan Sobočan - šestlet, Bara Režonja - drugič, Ana Ferčak - petlet, Terezija Zadravec - enajstlet, vsi iz Renkovec; Anton Jančar iz Bakovec - petlet, Julijana Rainar - četrlet, Marija Titan - šestlet, obe iz Kroga; Franc Nemec iz Turnišča - drugič, Marija Vočun - drugič, Marija Pahor, Marija Forjan, Elizabeta Zalič - drugič, Rozalija Močnik - drugič, Marija Ritič, Elizabeta Cotar, Barbara Barbarič, Irena Tot, Helena Benčik, vsi iz Petlovec; Alojz Hedi iz murskosoboške bolnišnice - drugič.

V imenu bolnikov se vsem darovalcem krvi najlepše zahvaljuje Transfuzijska postaja M. Sobotica

IZSELENCI - POVRATNIKI! Zaradi izselitve, stanovanjske hiše z velikim vrtom v centru mesta v Sloveniji, za polovico ceno, prodam. Ponudbe na Zrncec, Ljubljana pp. 295-VI. M-1050

HISO z lepim vrtom in sadovnjakom, prodam. Interesenti naj se ogledajo v Lendavi, Partizanska 22. M-1063

HISO, nadstropno, enodružinsko, z zelenjavnim in sadnim vrtom v Ljutomeru, vseljivo, ugodno prodam. Naslov v uradni listi pod šifro »Novogradnja«. M-1064

ENOSOBNO stanovanje s pritlikalnimi v Mariboru zamenjam za enako v Murski Soboti. Moše Pijade 27, Ivanc, Maribor. M-1065

Oddelek za notranje zadeve poziva vse lastnike motornih vozil, da do 31. 8. 1961 zamenjajo stare evidenčne tablice in prometna dovoljenja, ker bodo smela biti s 1. 9. 1961 v javnem cestnem prometu samo ona vozila, ki imajo nove evidenčne tablice.

Iz pisarne ONZ, M. Sobotica

Mlin in žaga Skakovci ima na prodajo:

- 1 kom. mlinski valj za rž,
- 1 kom. luščilni stroj za rž,
- 2 kom. cilindričnih sit.

Kot kupci imajo prednost državna podjetja, v kolikor se v roku 8 dni po razglasu ne najde kupca državnega sektorja, bo prodaja tudi zasebnikom.

Osnovna šola Turnišče razpisuje naslednja delovna mesta:

1. mesto tajnika

pogoj: srednja ali nižja šolska izobrazba z znanjem strojepisja in finančnega poslovanja.

2. mesto dveh snajiteljev.

Nastop službe po dogovoru. Prošnje vložite v roku 15 dni po objavi razpisa na osnovno šolo Turnišče.

Komisija za sprejem in odpust delavcev in uslužbencev pri Kmetijski zadrugi Črenšovci razpisuje delovno mesto

računovodje

Pogoj: srednja strokovna izobrazba ali nižja strokovna izobrazba z večletno prakso.

Nastop službe takoj ali po dogovoru. Ponudbe pošljite na upravo zadruga do 15. 9. 1961.

STEVE FRANZEE:

MOJ BRATTAM SPODAJ

»Tako je. Tukaj je je v izobilju. Kaygo nekje blizu. Sinoči sem videl njegove sledove v gornjem delu travnikov. Dobila ga bova. Vsako ped poznam...«

»Pojdiva po divjad.«

Pekla sta meso in potem je Jaynesa kar naprej vzdigovalo, da bi že šla naprej.

»Malo zadržite svojo ihto,« je rekel Melvin. »Se dva dni imava, preden letalo spusti hrano, zato bova začela nekaj tega mesa sušiti.«

»Tod je več ko preveč divjačine.«

»Poskusila bova malo tega. Nič ne veva, kam bo to letalo odvrlo najine dobave, kajne? In tudi ne veva, kakšne bodo, ko bova midva prišla do njih. In vsak dan ne boste streljali nove živali, Jaynes.«

Narezala sta meso v proge in ga položila na sive poganjke nekega ležečega drevesa, da je bilo čisto ovenčano s kosi rjavega mesa. Takoj so bili tam mrhovinarji; poletavali so okrog in se spuščali v naglem letu.

»Kako bi to preprečila?« je vprašal Jaynes.

»Tako, da ostaneva tukaj. Tudi prekalil ga bom nekoliko. Odpravite se malo na travnike. Pogledajte, kaj boste lahko odkrili. Poznate vsako ped tega sveta.«

»Tako bom tudi storil.« Jaynes je vzel puško in odkoračil. Vrnil se je opoldne. »Kje ste taborili, Melvin?«

Melvin mu je povedal.

»No, Kaygo je bil tam danes zjutraj. Prekoračil je močvaro in se potem vrnil po isti poti. Nekje na tej strani se mora skrivati v gozdu. Prebrisan postaja, ko zakriva svoje sledove.«

»Kaj je?« je bistro vprašal Melvin.

»Ne vem in ni mi mar. Eno noč je spal pod podrtim drevsom. Kje se je le tega naučil, Melvin?« Jaynes je bil zaskrbljen.

»Mislim, da se spomni na to čisto naravno. Verjetno uživa zdaj več svobode, kakor je je imel v vsem svojem življenju.«

Jaynes je zastokal. Pogledal je drevo, ki se je na njem sušilo meso. »Hej! Mislite, da bi ga lahko pritegnila s tem?« Pogledal je okrog in okrog ob robu gozda. »Denimo, da bi jo mahnila dol v goščo na drugi strani in se potem v krogu vrnila do tistega štor tamle... Pičlih tri sto metrov...« Jaynes je podgrnil oljnati lesk na cevi svoje puške. »En strel, Melvin.«

»Mislite, da je dovolj lačen, da bo to poskusil?«

»Mora biti.«

»Ptice bodo razmetale najino meso.«

»Kak kos zanikrne divjačine, na drugi strani pa ptiček iz zavora! Kaj je z vami, Melvin?«

Meso se ne bo posušilo, preden pride letalo, to je Melvin dobro vedel. Zavlačeval je že dovolj časa.

Kake pol milje sta stopala poleg spodnjih travnikov. Spotoma je Jaynes skočil na stran, da se je zaletel v mravišče in ga pocepetal; potem je cepetal in si otrsral mravlje s čevljev. »Zdajle mora biti že lepo lačen.«

Vrnila sta se skozi gozd in se splazila za neko deblo na hričku nasproti prejšnjemu taborišču. Ptice so se veselo gostile z mesom.

Zdaj je bil Jaynes potrpežljiv. Njegove oči so opazile vsako kretanje tam čez in zdelo se je, da njegove mišice niso nič napete od tega položaja. Ostala sta toliko časa, da so se sence do mrzlega spustile za njuna hrbta. In tedaj sta zaslišala strel iz puške nekje na spodnjem delu travnikov, kaki dve milji stran.

»Zdaj si je sam priskrbel meso,« se je zasmel Melvin. Jaynes se je vzdignil. »Kaj je tako prekleto smešnega v tem?«

Melvin je bil ovil svojo spodnjo srajco okrog krače mesa, a črvi so se le zalezli vanjo. Brnil je stran belo ličinko.

Pekla sta meso in tiho jedla.

Marty Kaygo se je še zmerom zadrževal okrog shewalter-skih travnikov. Naslednji dan sta naletela na njegovo sled in našla sta prostor, kjer je bil ubil divjad. Kaznjene je bil tukaj in vse se je tako zdelo, da namerava ostati.

(Nadaljevanje na 8. strani)

UPRAVNIKA PEKARNE LENDAVA

Pogoj: pekovski mojster z najmanj 5-letno prakso v samostojnem vodenju sorodnih gospodarskih organizacij.

Pravilno kolkovane vloge z življenjepisom in opisom dosežanih zaposlitev ter spricevalom za visokokvalificiranega delavca pekovske stroke pošljite do 10. septembra 1961 na naslov: Občinski ljudski odbor Lendava.

Kmetijsko-gozdarska zadruga Petrovci razpisuje delovno mesto

računovodje

Pogoji: srednješolska izobrazba in 5 let prakse ali nižješolska izobrazba in 10 let prakse v gospodarskih organizacijah.

Nastop službe možen s 1. septembrom t. l. ali po dogovoru.

Novo družinsko stanovanje na razpolago. Ponudbe sprejema uprava zadruga.

Zdravstveni dom Lendava razpisuje naslednje štipendije:

eno štipendijo za študij na medicinski fakulteti
eno štipendijo za študij na višji zobarski šoli
eno štipendijo na srednji medicinski šoli za zdravstvene delavce

Kandidati za razpisane štipendije naj vložijo prijave na ZD Lendava v roku 15 dni od objave razpisa.

POMURSKI VESTNIK - List izdaja in tiska Časopisno in založniško podjetje »Pomurski tisk« v Murski Soboti - Direktor in glavni urednik JOŽE VILD - Odgovorni urednik JUŠ MAKOVEC - Urejuje uredniški odbor - List pošiljamo samo po predplačilu - Vse oddane rokopise ne vračamo in ne odgovarjamo zanje - Uredništvo: Murska Sobotica, Koceljeva ulica 7 - Telefon 138 - Naročniški in oglašni oddelci: Murska Sobotica, Koceljeva ulica 7 - Naročnina celoletna 600 dinarjev, polletna 300 dinarjev, za inozemstvo letna 1500 dinarjev - Tekoči račun pri Narodni banki v Murski Soboti št. 605-11

1-365

POMURSKI VESTNIK, 24. AVG. 7

DROBNE ZANIMIVOSTI

UDOMACENI LISJAK

Mladi zdravnik, šef zdravstvene ambulante v Golubcu, je zredil lisjaka, ki ga je kot miadenič kupil od nekega bolnika, ta pa ga je našel na cesti. Lisjak ima ime »Silja« in se rad igra s svojimi »mecenom«, ki mu izkazuje izredno veliko nežnost.

S sosedovim mačkom izvaja »Silja« prave vragolije, medtem ko s psi iz sosesčine ni mogel vzpostaviti niti »diplomatskih vezi«. Ko ga srečajo, se mu psi iz sosesčine že od daleč izognejo.

TUDI MORJE LAHKO TEČE

Malo dalmatinsko mesto Tjesno v bližini Sibenika je znano po svojem edinstvenem položaju. Z enim svojim delom leži na otoku Murterju, z drugim pa na povsem bližnjem kopnu. Dva dela Tjesna spaja premični most.

Pod tem mostom morje teče v pravi smislu besede. Naredi tudi prave vrtince. Vzrok temu sta plima in oseka. Zaradi plime in oseke »teče« morje predpoldne proti vzhodu, popoldne pa proti zapadu.

ČUDEN IZVIR

V Vrell, na meji vasi Brekova in Dobrač, je nenavaden izvir dobre vode. Kadar nastopijo deževni in hladni dnevi, izvir vedno usahne, pojavi pa se, ko nastopi vročina. Pravzaprav je tako, da pride na dan, ko se začnejo tople juljski dnevi, zelo mrzla voda iz izvira, ki »prespi-

po navadi jesen, zimo in pomlad. Prebivalci tega kraja, posebno pastirji, vedo mnogo pripovedk o tem izviru. Nihče pa ne more pojasniti, kaj je v njegovi žili, ki se skriva nekje v globinah hriba Kovačice v ariljski občini.

VSE V ZNAKU DEVETKE

Meščani Očaka poznajo Salčinoviča kot mojstra v igranju na kitaro. Večina pa ne ve, da je ta tridesetletni kitarist mnoge svoje pomembne dogodke doživel 9. septembra.

Medo je rojen 9. 9. 1930. leta, k naboru je odšel 9. 9. 1949. leta, v vojsko pa 9. 9. 1950. leta. Zanimivo je, da se je Medo tudi poročil 9. 9. 1952, otroka pa mu je žena rodila 9. 9. 1954.

SAMO OBED

Upokojeni general Macarthur je izjavil po sprejemu pri predsedniku Kennedyju:

»John je ostal isti, kot je bil med vojno kot poveljnik borbenega čolna na Pacifiku. Samo kosilo v Beli hiši me je spomnilo na to, da se je v njegovem življenju vendarle nekaj spremenilo.«

USODNO

Charles De Gaulle, predsednik Francoske Republike, je rekel v nekem govoru:

»V zgodovini obstajajo usodni trenutki. Jaz sem eden izmed takšnih trenutkov.« De Gaulle pa je pozabil dodati, da se usodni

trenutki v zgodovini lahko končajo dobro in - slabo.

PREDSTAVA

Nekaj tisoč obiskovalcev je placalo po pol funta, da bi na posestvu Regleyhall v Worwickshire videli markizo Hertfordsko med smučanjem na vodi na lastnem jezeru. Med vožnjo je markiza dvakrat padla v vodo in se po vseh predpisih okopala.

Uspeh tega družabnega škan-dala je bil tolikšen, da markiza sedaj pripravlja isti spektakl. Cene vstopnic bodo iste.

ISKRENA MANEKENKA

Suzy Parker, najdražje plačana manekena (da si svoj denar zasluži, smo videli v filmu »Ulica Frederick št. 10«) v ZDA, pravi o sebi:

»Posejdam vse tiste lastnosti, ki jih ne prenašam pri drugih ženskah: ambiciozna sem, napadala sem in - imam uspeh!«

SRAMEŽLJIVA ZVEZDNICA

Italijanska filmska igralka Claudia Cardinale pravi v nekem intervjuju:

»Umiram od sramu, če me nagovori kakšen oboževalec, toda moja skromnost namah izpuhti pri srečanju z nekaj tisoč.«

SVATBENA »GLASBA« ZA VDOVE IN VDOVE

V nekaterih krajih otoka Hvara se je do danes ohranil zanimiv in čuden svatbeni običaj. Nanaša se samo na vdove in vdove, ki se ponovno poročijo.

Ko »mladoporočnica« registri-rano, ženina in nevesto ter vso svatbeno povorko pričaka in spremlja do hiše čudna »godba«, ki se sestoji iz razglašenih in dotrajanih glasbil, starih loncev in

lovskih rogov. Ta »godba« igra zgolj do hiše »mladoporočnice«, kjer odstopi mesto pravi godbi, ki nato razveseljuje svate tudi po cele noči. Po istem običaju »mladoporočnica« to noč ne smeta mirno spati.

VENTILATORJI ZA BIKE

Spiro premajhnega hlevskega prostora je zgradil knjiški Center za umetno osenčevanje leseno barako - hlev za rasno živino. Poleg dosejanih bikov oberitalske in montafonske rase sta dobila svoj prostor v hlevu tudi dva črna-bela bika vzhodnofrizijske pasme, edina na območju okraja Sibenik.

Spiro velike vročine, ki doseže v Kninu tudi več kot 35 stopinj v hladu, je v hlevu vročina takšna, da je ni mogoče prenašati. Center je zato namestil tri mpbene ventilatorje, ki stalno delujejo in ohljujejo bike.

NENAVADNI »GONDOLJERI«

Skadarsko jezero poplavi vsako zimo ogromne površine zemlje. Mnogi predeli ravnine so takrat pokriti z vodo. Ko pa pride poletje, je vode vedno manj. Voda se »umakne« in na zemlji, ki jo je »zapustila«, igrajo mladeniči nogomet ali pa se mirno pase živina. Mnogo otročadi izrabi prilžnost, da se malce popeljejo na »gondolah«, dokler voda ne zapusti zadnje zemljišče.

TERASA NA DREVESU

Nedaleč od Koprja, poleg ceste Reka-Koper, je gostilnica »Pri slavčuku«. Zlasti poleti se v njej radi zbirajo prebivalci bližnjih hiš in krajev. V vrtu gostilne stoji debelo deblo drevesa, na katerem je lesena terasa. Na njej je prostora za deset gostov. Ta edinstvena terasa je vedno zasedena.

HOTELI NA KOLESIH

V Zahodni Nemčiji bo začel do leta 1962 obratovati »Rheingold express«, ki je nekoč slovel kot uspeša imitacija ameriških železnic, samo da bo sedaj še razkošnejše opremljen. Prihodnje leto bo obratovalo na progi Amsterdam - Basel 14 vagonov, predvidevajo pa izgradnjo še nekoliko kompozicij te vrste.

V ZDA in Kanadi že od nekdaj obstajajo razkošni vlaki »Kanaščani«, ki v treh in pol dneh prevozijo progo od Montreaula do Vancouverja. Ti vlaki imajo dva voza s prostori za turiste, ki želijo uživati v lepota prirode, in spalni voz, v katerem je moč najeti tudi apartman. »Santa Fé express« v Kaliforniji in »Grand National«, ki pelje preko vsega kontinenta od New Yorka do San Franciska, sta prava hotela na kolesih.

Predstavniki železnice v Frankfurtu smatra, da se bodo s temi razkošnimi vlaki radi vozili Nemci, ker ljubijo zasebne kupeje. Tuji so se navadili na prehodne vagon. Zaradi Američanov, Angležev in Skandinavcev, ki potujejo preko Nemčije v Italijo, bo »Rheingold express« kasneje obratoval do Milana, v primeru uspeha pa še dalje skozi Italijo.

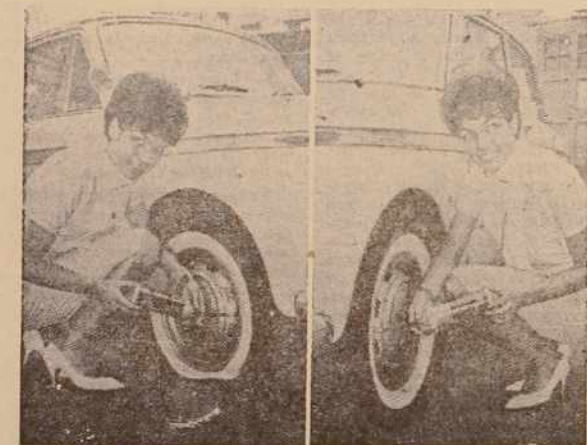
Novi vlaki imajo še eno prednost. Vsak vagon je mogoče odklopiti in ga priključiti na katerikoli drugi vlak. Vsekakor bodo vozovi z nadstropjem za opazovanje prirodnih lepot koristni v vsaki kompoziciji.

Plavajoči laboratorij

V Zahodni Nemčiji sta prevzela Hidrografski inštitut in Institut za proučevanje morja kontrolo nad gradnjo ladje, ki bo služila v glavnem za raziskovanja v morjih. To bo specialna ladja z 2100 tonami, dolga 73 m in opremljena tako, da bo lahko plula tudi po polarnih morjih. Posadko ladje bo sestavljalo 35 članov, vendar bo na ladji tudi 22 znanstvenikov. Ta raziskovalna ladja bo stala 10 milijonov zahodnonemških mark, tri milijone pa bodo stale naprave, ki bodo služile znanstvenikom.

Mnoge znanstvene panoge so se začele zanimati za to ladjo, predvsem oceanografi, meteorologi, geofiziki, geologi, morski kemiki in biologi. Znanstveniki upajo, da bo v prihodnjih desetih letih dobro proučen rastlinski in živalski svet v morjih, dalje dobivanje hrane iz oceanov in problem metanja atomskih odpadkov v morje. Nemška raziskovalna ladja bo v zvezi z oceansko ekspedicijo, ki jo bo opremil UNESCO in poslal, da prebije na morju čas od leta 1963 do leta 1965.

Ladja, ki jo gradijo, je pravi plavajoči laboratorij, edini in prvi na svetu, ki ni namenjen na preurejeni ladji, temveč na novi in v celoti namenjeni ter opremljeni za znanstvene namene. Specialne naprave za to ladjo konstruirajo že dve leti, hkrati pa urijo kader strokovnjakov, ki bo delal na tej raziskovalni ladji - plavajočem laboratoriju.

BREZ LEPILA - Če na cesti popusti ali počí zračnica avtomobila, ne bo več potrebno dvigalo, ne bo več treba sneti zračnice in plašča na kolesu, ne bo več treba lepila in drugih postopkov, ki so znani pri podobnih okvarah. Dovolj je, da črevo te »konserve« s stisnjenim zrakom namestimo na ventil in pustimo v pogon. V dveh minutah bo zračnica napolnjena z zrakom in vanjo se bo iz »konserve« vtisnilo specialno lepilo. To »zakrpa« sleherno mesto na zračnici, ki prepušča zrak. Naša slika: dekle pri prej omenjenem hitrem postopku po okvari na zračnici.

Izmenjava turistov iz Slovenije, Azije in Afrike

Turistično agencijo »Izlet-tuelne organizacije obiskov in letovanj«. V ta namen bo povabil v goste tudi skupino novinarjev iz teh držav, da si bodo ogledali Slovenijo in našo obalo.

To novost v našem turizmu namerava »Izletnik« izvesti na dva načina. Predvsem bo proučil način prehrane afriških narodov in v sodelovanju s gostinskimi in drugimi činitelji prilagodil določene turistične zmogljivosti potrebam in navadam gostov ter omogočil za njih vse, kar je treba za šport

in rekreacijo v zimskih pogojih. Lepi zimski pejzaži in smučarski tereni Slovenije so lahko zelo privlačni za goste iz teh delov sveta. Agencija namerava organizirati tudi krožna potovanja za državljane iz afriških in azijskih dežel, ki želijo spoznati našo državo.

Prihodnjo sezono namerava »Izletnik« organizirati tudi letovanje v afriških in azijskih državah za naše državljane. Po besedah direktorja podjetja, Petra Skrinjarja, ti izleti ne bodo dragi.

V PRIHODNJI ŠTEVILKI NOVA SLIKANICA PO POVESTI PREŽIHOVEGA VORANCA: STARI GRAD

ZANE GREY

MANUEL V PERUJSKIH PRAGOZDOVIH

Riše ZINAUER

28.

Medtem sta se otroka popolnoma privadila na Manuela. Nič več se ga nista bala in se mu venomer nasmihala. Zato se je odločil, da otro ne bo predal Composom, marveč da ju bo vzel s seboj in sam skrbel zanju. — Pretekli so še trije dnevi in noči. Manuelu so se vrnil prejšnje moči, a še vedno se je bal pomisliti na to, kar je bil doživel. Senzorov raztrgani suknjič je uporabljal za blazino. Suknjič je bil edini zaklad, ki ga je prinesel s potovanja. — Ko je naslednje jutro zaveslal proti sidrišču v La Boci, je nenadoma zagledal pred seboj »Amazonko«, ki je bila tam zasidrana.

29.

Na krovu so ga opazili. Bose noge so pr... »Kje k ograji. Zasišli so se glasni vzkliki: »Poglejte no, pogledjte! Mar ni to tisti sumljivi falot? Seveda je! Tako širokih pleč in takšnih rok ne vidiš dvakrat!« — Nikakor pa niso mogli prepoznati s krvjo podplutega, docela oteklega Manuelovega obraza. Kapitan Valdez se je nagnil daleč čez ograjo: »Halo, Manuel! Ali ste res vi?« »Seveda, kapitan!« »No in kje je vaš kavčuk?« »Izgubil sem ga, kapitan. Mnogo ton sem ga imel, a je vse šlo k hudiču.« — »To sem si mislil,« je ironično odvrnil Valdez.

»V nadomestilo pa ste privedli dva indijanska otroka. Zares, potrebna je drznost vaše sorte, da se kdo vrne v La Boco z dvema sužnjema!«

30.

»Sužnja?« je vzklil Manuel. »Ta dva črvička naj bi bila sužnja? Smešno!« — »Nekaj takih, kakšni ste vi, smo že zgrabili in jih imamo na krovu,« je nadaljeval kapitan. »Vaš prijatelj Bustos na primer: ta je že zvezan tu pri nas. Torej vam ne bo dolgčas, ko se boste z nami peljali na sodišče.« »Toda prej me morate dobiti!« je zakričal Manuel, obrnil čoln in ga s krepkimi udarci vesel spet pognal proti toku. — »Možakar ima najbrž mrzlico,« je dejal eden zvezanih trgovcev s sužnji. — »Ali pa je docela znozel,« je dodal drugi. — Kapitan, možstvo in jetniki pa so se zdržali, ko je zvezaní Bustos zakričal za beguncem: »Na svidenje, Manuel!«

KONEC

Dragoceno tropsko cvetje tudi pri nas

Aranka Bokatič iz Osiljke ima »farno« cvetja, ki predstavlja po količini in raznovrstnosti sort pravo malo bogastvo. Rezultat nenegega napornega dela, ki je trajalo več kot 25 let, ni bil zaman. Aranka se je že kot mlada žena pričela ukvarjati z nego in razmnoževanjem svojega priljubljene cvetja. Doslej so smatrali, da je v naši državi največja »kolekcionarka« cvetja znana mariborska cvetličarka, bivša novinarka Pavla Matuš. Aranka Bokatič razpolaga z več kot 500 sortami, od katerih so mnoge dragocene in redke sorte, za katere smatrajo, da uspevajo samo v tropskih predelih, odkoder so jih tudi prenesli k nam in jih skušali razmnožiti.